

JÁSZBERÉNY VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE
ELŐTERJESZTÉSEK
FEDŐLAPJA

Az előterjesztés címe, tárgya:	Beszámoló a Környezetvédelmi Programban foglaltak időarányos végrehajtásáról
Az előterjesztő megnevezése:	Lányi László, PH Városüzemeltetési Iroda vezetője
Az előterjesztés Képviselő-testület általi tárgyalásának időpontja:	2016. november 9.
Mellékletek száma:	1db
Mellékletek megnevezése:	1. számú melléklet: Környezettudatos szemlélet és gondolkodásmód erősítése
Feladatot jelent:	Lányi László, PH Városüzemeltetési Iroda vezetője
Véleményező bizottság:	Városüzemeltetési Bizottság
Egyéb véleményező szerv:	-
Előkészítésben részt vevő kabinettitkár neve, aláírása:	Dr. Birinyi Alexandra
A törvényességi ellenőrzésre való leadás időpontja:	2016. október 26.
Törvényességi ellenőrzést végző neve, aláírása:	Ballagó Bernadett
Az előterjesztés nyílt/zárt ülésen tárgyalandó:	nyílt
A zárt ülés elrendelésének indoka:	-
Az ügyirat iktatószáma:	PH/322-44/2016
Előkészítésben résztvevők:	Kardos Orsolya

Beszámoló
a Környezetvédelmi Programban foglaltak időarányos végrehajtásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testülete (továbbiakban Képviselő-testület) a 30/2016. (II. 20.) határozatával fogadta el a Jászberény Város Környezetvédelmi Program 2016-2021 című (továbbiakban Környezetvédelmi Program) komplex dokumentációt.

A Képviselő-testület 127/2016. (III. 9.) határozatának 1. pontja elfogadta a 2016. évre vonatkozó Környezetvédelmi Akció Tervet, mely – határidő és felelős meghatározásával – az 6 éves Környezetvédelmi Program alapján a 2016. évre vonatkozó cselekvési tervet tartalmazza, illetve 2. pontja a Környezetvédelmi Programban foglaltak időarányos végrehajtásáról szóló beszámoló Képviselő-testület általi tárgyalásának időpontjaként 2016. november 9. napján tartandó rendes testületi ülés időpontját határozta meg.

A Környezetvédelmi Programban megfogalmazott prioritások:

Prioritások:

- I. Vízvédelem és fenntartható használat
- II. Talajvédelem
- III. Települési közszolgáltatások és környezetvédelem
- IV. Hulladékgazdálkodás
- V. Környezetbiztonság
- VI. Környezettudatos szemlélet és gondolkodásmód erősítése
- VII. Települési környezetminőség
- VIII. A biológiai sokféleség megőrzése, természet- és tájvédelem
- IX. Fenntartható terület és földhasználat
- X. Az emberi egészség védelmének környezeti lehetőségei

A környezetvédelmi beszámoló az Országos Levegő Szennyezettség Mérőhálózat mérési eredményeit, a Jászberényi Vagyonkezelő és Városüzemeltető Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt.), a Tiszamenti Regionális Vízművek Zártkörűen Működő Részvénytársaság, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Földhivatala, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Földművelésügyi Főosztály, a Városi Óvodai Intézmény, Szent István Körúti Általános Iskola és Speciális Szakiskola, Jászsági Apponyi Albert Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Szent István Sport Általános Iskola és Gimnázium, Lehel Vezér Gimnázium tájékoztatását dolgozza fel. A 2015. és 2016. évre vonatkozó adatokat kiegészítettük a Városfejlesztési Iroda és Jászberény Városi Főépítész témához tartozó aktualitásaival és a Városüzemeltetési Iroda mindennapos munkája során szerzett tapasztalatokkal.

A kialakult gyakorlatnak megfelelően a beszámoló két részből áll; az első részben be kívánom mutatni a 2016. évi Akció Tervben meghatározott feladatokat, a beszámoló második részében pedig a végrehajtás helyzetéről kívánom tájékoztatni a Tisztelt Képviselő-testületet.

A beszámoló 1. számú melléklete tartalmazza a környezeti neveléssel és oktatással kapcsolatos tevékenységek leírását az óvodától az általános iskolákon át, a középiskoláig.

I. fejezet

A Környezetvédelmi Programban megfogalmazott prioritásokon belül az alábbi részterületekhez kapcsolódó cselekvési programok kerültek meghatározásra a 2016. évi Akció Tervben:

I. VÍZVÉDELEM ÉS FENNTARTHATÓ HASZNÁLAT

I/1. Stratégiai vízkészlet megőrzése

- A városi ivóvíz-hálózat tisztítása, az egyes műtárgyak és hálózat javítása
- Időszakos vezetéki rekonstrukciók betervezése, megvalósítása

I/2. Területi vízgazdálkodás

- A csapadékelvezető művek karbantartása, felújítása
- A Városi Zagyva illegális szennyvízbevezetéseinek a megszüntetése
- Bel- és csapadékvíz elvezető rendszerek fejlesztése

II. TALAJVÉDELEM

- Erdő- és zöldterület növelés

III. TELEPÜLÉSI KÖZSZOLGÁLTATÁSOK ÉS KÖRNYEZETVÉDELEM

III/1. Ivóvízellátás

- Azbesztcement vezeték kiváltása
- Ivóvízkutak felújítása

III/2. Szennyvízhálózat fejlesztése

- Szennyvízcsatornára való rákötési arány növelése
- Szennyvízátemelő szivattyúk felújítása és pótlása

IV. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

IV/1. Megelőzés

- Lakossági tájékoztatás (szórólapok, nyomtatott sajtó) a szelektív hulladékgyűjtés és komposztálás fontosságáról
- A települési tisztaság fejlesztése- TeSzedd lakossági hulladékgyűjtési akcióhoz való csatlakozás

IV/2. Hasznosítás

- Lakossági lomtalanítás
- Lakossági veszélyes és elektronikai hulladékgyűjtési akció megszervezése
- Hulladékudvar megnyitása

IV/3. Ártalmatlanítás

- Illegális hulladéklerakás rendszeres ellenőrzése megszüntetése
- A régi felhagyott, bezárt lerakók folyamatos monitorozása megszervezése

V. KÖRNYEZETBIZTONSÁG

V/1. Természeti katasztrófák elleni védekezés

- A veszélyhelyzetekre vonatkozó tervek felülvizsgálata
- A belvízelvezető művek feliszapolódásának megakadályozása, gyomnövényektől való megtisztítása

VI. KÖRNYEZETTUDATOS SZEMLÉLET ÉS GONDOLKODÁSMÓD ERŐSÍTÉSE

VI/1. Környezeti nevelés, oktatás

- Az oktatási intézményekben a környezeti nevelési tevékenység fejlesztése, ösztönzése és anyagi támogatása

VI/2. Fenntartható fogyasztói szemlélet kialakítása

- Helyi termékek, ökogazdálkodásból származó termékek piacának ösztönzése, figyelemfelkeltés
- Helyi média anyagának alakítása, befolyásolása a környezeti értékek megjelenítése céljából

VI/3. Környezettudatos szemléletformálás

- A környezetvédelem, természetvédelem témájú rendezvények és intézményi indíttatású programokat támogatja az Önkormányzat
- A helyi környezetvédelemmel foglalkozó civil szervezetek működésének támogatása
- A településen jelentkező legfontosabb környezeti problémák, hiányosságok folyamatos ismertetése a lakossággal a helyi médián keresztül
- A helyi termékeket kínáló rendezvények támogatása. A helyi termelői piac népszerűsítése.
- A lakosság tájékoztatása évente beszámoló formájában a helyi környezet állapotáról és a környezetvédelmi programban foglaltak időarányos végrehajtásáról.
- A közintézmények környezettudatos működésének megtervezése és kialakítása (pl: energiatakarékos megoldások, szelektív hulladékgyűjtés,)
- A védett természeti értékek fenntartása, folyamatos értékmegőrzés

VII. TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETMINŐSÉG

VII/1. Épített környezet

- Jászsági Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat infrastrukturális fejlesztése
- Az önkormányzati tulajdonú épületállomány adatainak nyilvántartása, és az erre épülő karbantartások, felújítások megtervezése és végrehajtása.
- Környezetbarát építési anyagok, folyamatok, technológiák előnyben részesítése az önkormányzati beruházások során

VII/2. Zöldterület gazdálkodás

- Állat és Növénykert öko-turisztikai célú fejlesztése
- A meglévő zöldterületek megőrzése, növelése, parkosítás, minőségi javítás
- Egységes fásított utcaképek létrehozása.
- Sózás környezetbarát anyagokkal.
- A tájvédelmi értékek érvényesítése a településfejlesztés, rendezés során
- Városi csemetékert fenntartása
- A helyi lakosság és intézmények bevonása a települési zöldfelületek tervezésébe és fenntartásába.
- Batthyány utcai játszótér fejlesztése

VIII. A BIOLÓGIAI SOKFÉLELÉSÉG MEGŐRZÉSE, TERMÉSZET-ÉS TÁJVÉDELEM

- A meglévő tervek és programok aktualizálása a védelem alá helyezési eljárásokat követően
- A helyi jelentőségű védett természeti értékek fenntartása

IX. AZ EMBERI EGÉSZSÉG VÉDELMÉNEK KÖRNYEZETI LEHETŐSÉGEI

IX/1. Levegőminőség javítása

- A helyi levegőtisztaság-védelem érdekében megfelelő kommunikáció és lakossági tájékoztatás
- Zöldfelületek nagyságának növelése,

IX/2. Zaj és rezgés elleni védelem

- Az Európai Mobilitási Hét és az Autómentes Nap akcióhoz való csatlakozás minden évben
- A jegyzői hatáskörbe tartozó zajos tevékenységek kezelése

IX/3. Közlekedés

- Kerékpárút hálózat fejlesztése
- Belterületi utak felújítása

IX/4. Energiagazdálkodás

- SEAP előkészítése
- Önkormányzati intézmények komplex energetikai korszerűsítésének előkészítése

II. fejezet

A beszámolási időszakban (2015. október - 2016. szeptember) a Környezetvédelmi Programban, illetve a 2016. évi Akció Tervben megfogalmazott cselekvési programnak megfelelően az alábbi feladatok végrehajtása valósult meg:

I. VÍZVÉDELEM ÉS FENNTARTHATÓ HASZNÁLAT

A városi ivóvíz- és szennyvíz csatornahálózatot 2013. január 1. napjától a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. (továbbiakban: TRV Zrt.) működteti.

A városi ivóvíz-hálózat tisztítása, az egyes műtárgyak és hálózat javítása

A TRV Zrt. tájékoztatása alapján az ivóvízhálózat tisztítása az előző években gyakorlattá vált két alkalommal (2015 októberében és 2016 áprilisában) történt meg. A tisztítási munkafolyamatot a város lakosságával hirdetések útján tudatják (Jászkürt Újság, Trió Rádió), melyben felhívják a figyelmet a tisztítás fontosságára és szükségességére.

Időszakos vezetéki rekonstrukciók betervezése, megvalósítása

Hálózatjavítási munka az adott időszakban 115 db volt. A csőtörések előfordulása a régi azbesztcement anyagú, elöregedett többnyire hálózati veszteséget is befolyásoló csővezetéknel gyakoribb, ezek mielőbbi és folyamatos cseréjük nagyon fontos.

Azbesztcement cső rekonstrukció az idei évben több is történt. Ezeket a felújítási munkákat útfelújítási munkák követték.

Rekonstrukció során a tervezett vezetékek a meglévővel párhuzamos, új nyomvonalon épült, mivel az építés ideje alatt is folyamatosan biztosítani kellett a vízellátást.

Ezek a következők voltak: Liget utca 224 m, Árok utca 161 m, Puskin sétány 220 m, Szarka utca 100 m,

A vezetékek rekonstrukciós munkák fontossága elengedhetetlen és törekedni kell, hogy a felújított utcák számát évről-évre növelni lehessen. Nagyon fontos a konzultáció továbbra is ebben a kérdésben, hogy a legrosszabb állapotban lévő vezetékek felújítására kerüljön sorra.

Szennyvízcsatornára való rákötési arány növelése folyamatosan történik, amelyet a TRV Zrt. végez és tájékoztatásuk szerint az adott időszakban 12 db új rákötés volt és 91 db csatorna használatbavétel történt.

A csapadékelvezető művek karbantartása, felújítása, fejlesztése

Városunkban állandósult az a probléma, hogy heves, hirtelen lezúduló, nagy mennyiségű csapadékvizet a kiépített zárt és nyílt árkos rendszer nem tudja az elvárt szinten elszállítani.

Ennek oka kettős; egyrészt a kiépített rendszer műszaki állapota, másrészt a zárt szennyvízelvezető csatornákba történő illegális csapadékvíz bekötések.

A felszíni elöntések káros hatása is kettős; vannak a városban olyan területek, ahol a felszíni elöntések magánterületeket, ingatlanokat veszélyeztetnek és vannak olyan területek, ahol a szennyvízzel kevert csapadékvíz elöntések környezeti veszélyhelyzetet okoznak.

Ennek megfelelően a csapadékvíz okozta probléma kezelése, a veszélyhelyzetek csökkentése érdekében két programot dolgoztunk ki.

Egyrészt:

Felmértük azokat a helyszíneket, ahol a csapadékvíz elsősorban magánterületeket, ingatlanokat veszélyeztet.

Ezek a területek:

Fátyol – Balaton utcák térsége,

Vásártér – Kisberényi utcák térsége,

Bajnok – Fehértói utcák térsége,
Hableány – Térítő utcák térsége,
Fekete – Bajcsy – Bem utcák térsége,
Verseny – Pacsirta utcák térsége,
Rác – Szent Imre herceg utcák térsége,
Vásárhelyi – Magyar utcák térsége,
Rét – Vásárhelyi utak térsége.

A fenti területek vonatkozásában ez évben elkészítettük szakcég bevonásával egy tanulmánytervet. A feltárt területek problémáinak a megoldásához több mint 160 millió Ft összeg szükséges, ami igen jelentős összeg a városi költségvetésben, ezért indokolt a teljes feladat elvégzését több szakaszban megvalósítani.

A 2016-os évi költségvetésben 40 millió Ft került elkülönítésre az első szakasz elkészítésére. A kijelölt területek az alábbiak:

1. Fekete- Bajcsy-Bem utcák
2. Verseny- Pacsirta utcák,
3. Rác- Szent Imre utcák által határolt térség.

A munkák kivitelezéséhez szükséges engedély kiadása megtörtént, jelenleg a közbeszerzési eljárás előkészítése folyik.

Másrészt:

Ismertek azok a területek is, ahol a szennyvízzel kevert csapadékvíz elöntések környezeti veszélyhelyzetet okoznak. (Attila utca, Jókai utca, Kisberényi tér térsége, stb) Tekintette arra, hogy az elöntések kiváltó oka nagy valószínűséggel az illegálisan, vagy szabálytalanul szennyvízcsatornába bevezetett csapadékvíz okozza, a Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt. és TRV Zrt. munkatársaival közösen feltártuk azokat a területeteket, ahol vélelmezhető a már említett jogellenes magatartás. Ezek a területek elsősorban a nagy alapterülettel rendelkező ipari, kereskedelmi, szolgáltató vállalkozások és intézmények. Ezen területek helyszíni ellenőrzését ez év november-december hónapban tervezzük megtartani.

A fentieken túlmenően a csapadékvíz elvezető rendszer karbantartásával kapcsolatban is szoros volt az együttműködés a Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt. és a közmunka program résztvevői között, különösen a nyílt árok profilozása során.

A Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt. tájékoztatása szerint a zártcsapadék rendszer üzemeltetése terén a korábban beszerzett szippantó gépjármű (WOMA) használata komoly segítséget jelentett; a szükséges karbantartási munkák mellett sikeresen elvégezésre kerültek az ad-hoc jelentkező feladatok (duguláselhárítás) is. Kitisztításra került mintegy 5 km zárt vezetékszakasz (Rákóczi u., Sportpálya u., Kossuth L. u., Pesti u., Réhely u.).

A Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt. tovább folytatta a nyílt árokrendszerek karbantartását, újra ásását, profilozását összesen közel 2 km hosszban (Csiga u., Aprítógépgyár u., Réhely u., Fémnyomó u., Rác u.).

A Rác utcában 50 fm zárt csapadékcsonna felújítás történt, ahol az utcában megállt a víz, azokon a helyeken (5 helyen) víznyelőt és bekötővezeték került kiépítésre (Rózsa u. 27, Kiss E. u. 11, Árpád u. 7, Galamb u. 3, Bem J. u. 8. előtt).

Az 1-0-0 városi csapadékvíz gyűjtő karbantartásában a START programban beszerzett csónak és hínárrató berendezést –objektív okok miatt – csak részben tudtuk igénybe venni.

Folyamatos volt az illegális szennyvízbevezetések feltárása és megszüntetése, eseti szennykezéssel – nagy esőzések esetén –sajnos még mindig számolni kell.

A Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt. parki csoport dolgozói a Zagyvaparti sétány öt szakaszán a Nádor úti zsiliptól a Huszár úti hídig napi rendszerességgel összegyűjtik és elszállítják a mederből kiemelt köztisztasági törmelékét, továbbá a zöldhulladék és a kaszálék is összegyűjtésre és elszállításra kerül.

Ez évben a Városi Zagyva új funkciót is kapott. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 2016. augusztus 15.-én kelt határozatával a Városi Zagyvát – meghagyva elsődleges funkcióként a csapadékvíz összegyűjtését és levezetését – másodlagos funkcióként 16-347-1-5 sz. víztérkódú halgazdálkodási vízterületté nyilvánította. Ezen határozat alapján megteremtődtek a törvényes feltételei annak, hogy a Városi Zagyva funkciója kibővüljön, lehetőséget teremtve a szabadidő kulturált eltöltésének, a sporthorgászat népszerűsítésének, gyermek és ifjúsági programok, halászati bemutatók szervezésének, a környezettudatos szemlélet és gyakorlat népszerűsítésére.

II. TALAJVÉDELEM

Erdő- és zöldterület növelés

Erdészeti munkák

A Jászberény Városi Önkormányzat tulajdonát képezi, Jászberény belterületén, az 1738 hrsz.-ú ingatlanon található, 3,3409 hektár nagyságú, művelési ágát tekintve erdőként nyilvántartásba vett ingatlan. A korábbi nemesnyáras erdő kitermelését, illetve a véghasználati munkák befejezését követően keletkezett erdőfelújítási kötelezettség teljesítése is megtörtént. Az erdőfelújítás makkvetéssel valósult meg 2015 novemberében.

MOL Zöldövezet Program

A MOL Magyarország 2015-ben is meghirdette a MOL Zöldövezeti Programot, melynek célja a zöldfelületek növelése volt. A Jászberény Városi Önkormányzat támogatásával a „Helyet” Alapítvány csatlakozott a pályázati felhíváshoz, melynek során „Szörpölde” című projektje támogatást nyert.

A közösségi tervezés és kivitelezés során új közösségi tér került létrehozásra a Faiskola utca és a Vaspálya utca által határolt területen, ahol a munkálatok során elsősorban olyan növények kerültek kiültetésre, melyek terméséből, virágzatából szörpök készíthetők, közösségi programot nyújtva az ott élőknek, illetve azok számára, akik a jövőben szívesen vennék igénybe a kialakított közösségi tér által nyújtott lehetőségeket.

A pályázat eredményeként 26 db facsemete, illetve 444 db bokor/cserje, összesen **470 db fásszárú növény** került kiültetésre 2016 tavaszán a fent említett területre. A program a tervezésétől a megvalósításáig a helyi közösség aktív részvételével valósult meg, valamint a kialakított területek gondozásában is szerepet vállaltak a környéken lakók.

A Jászberény Városi Önkormányzat 2016-ban is csatlakozott „**A legszebb konyhakertek**” – **Magyarország legszebb konyhakertjei** elnevezésű országos programhoz. Ennek alapján a program meghirdetésre, illetve közzétételre került Jászberény Város honlapján, a Jászkiút újságban, valamint a Jász Trió TV képújságában is. A megmérettetésre jelentkezni szándékozók 2016. május 31-ig nyújthatták be a kitöltött jelentkezési lapjaikat. A rendelkezésére álló határidőig 2 fő jelezte a nevezési szándékát.

Az elbírálás szempontjából két alkalommal a jelentkezők lehetőséget biztosítottak bíráló bizottság számára, hogy a benevezett kertjeiket megtekintsék. A szakmai zsűri tagjai a második szemle után értékelték a kerteket. A konyhakertek hasonlóan magas minőségéből kifolyólag, illetve eltérő típusuk és stílusuk végett nem emeltek ki egyetlen jelentkezőt sem, így minden résztvevőt egységes oklevéllel és díjazásban jutalmaztak.

III. TELEPÜLÉSI KÖZSZOLGÁLTATÁSOK ÉS KÖRNYEZETVÉDELEM

Szennyvízhálózat fejlesztése

Ez évben lezárult a Jászfákóhalma Községi Önkormányzattal közösen megvalósított szennyvízberuházás, melynek eredményeként felújításra került a jászberényi szennyvíztisztító-telep, mely telep hosszú távon, modern technológiával tudja kezelni Jászberény és Jászfákóhalma szennyvizét. Sajnálatos módon a pályázat nem nyújtott lehetőséget Jászberény vonatkozásában a szennyvíz –elvezető csatornahálózat felújítására, így a hálózattal kapcsolatos problémák megoldásának gondja továbbra is Jászberény költségvetését terhelik.

Ez évi Akciótervünkben célként a rákötések számának növelését és legtöbb gondot okozó átemelő szivattyúk felújítását, új szivattyúk beszerzését tűztük ki.

Az adott időszakban a TRV Zrt. tájékoztatása alapján a szennyvízcsatornára való új rákötések száma 12 db, csatorna használatbavétele 91 db volt. Felújításra került 9 db átemelő szivattyú és egy db új szivattyú beszerzésére is sor került, melyek költsége a 2016. évi bérleti díj terhére kerültek elszámolásra.

IV. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

Megelőzés

Lakossági tájékoztatás (szórólapok, nyomtatott sajtó) a szelektív hulladékgyűjtés és komposztálás fontosságáról

Jászberény város KEOP 1.1.1/C/13-2015-0025 jelű (Jászberény hulladékgazdálkodási rendszerének fejlesztése eszközbeszerzéssel) pályázat keretén belül beszerzett 2.000 db 1 m³ – es házi komposztáló edényzetet, amelyek a Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt. szervezésében 2015. október 15-től folyamatosan kiosztására kerülnek a lakosság részére. Nagyságrendileg eddig 750 db komposztáló edény került kiosztásra.

A Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt. 2016. augusztus 1-jétől vezette be közszolgáltatási területen a házhoz menő zsákos szelektív hulladékgyűjtést. A házhoz menő zsákos szelektív hulladékgyűjtés igénybevétele a közszolgáltatást igénybevevő ingatlanhasználók részére díjmentes.

Havonta 1-szer kerül elszállításra az ingatlanok elé kihelyezett szelektív hulladékgyűjtő zsákok az újságokban, rádióban és helyi tv-ben meghirdetett dátum és utcajegyzék szerint.

A házhoz menő elkülönített gyűjtés a közszolgáltatási területen a papír, fém, műanyag frakció együttgyűjtésével valósul meg.

Az ingatlanhasználók részére díjmentesen kerül biztosításra havonta 2 db céglogóval ellátott, átlátszó sárga színű hulladékgyűjtő zsák és a Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt. a 2016. évre vonatkozó mennyiséget már el is juttatta a lakosság részére.

Különböző fórumokon keresztül folyamatosan ösztönözi a Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt. Jászberény város lakosságát a környezettudatos szemlélet kialakítására. A cselekvési programnak megfelelően az alábbi rendezvényeken jelentek meg:

- Kiállítóként a 2016.09.02-04. között megrendezésre került VI. Jászexpón,
- Az Autómentes nap rendezvényen végeztek népszerűsítő tevékenységet 2016.09.18-án.
- Rajzpályázatot hirdettek meg a szelektív hulladék gyűjtés népszerűsítése érdekében,
- Lakossági tájékoztató füzeteket jelentettek meg a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtéssel, a házi komposztáló edények helyes használatával kapcsolatban,
- Közvetlenül – a postaládákba eljuttatva – szórólapokon keresztül tájékoztatták a lakosságot a különböző zsákokba kihelyezhető hulladékfajtákról, illetve a szelektívgyűjtéssel kapcsolatos tudnivalókról.

2016. április 28-május 1. között, immár hatodik alkalommal szervezték meg hazánk tavaszi nagytakarítását, a **TeSzedd!** Önkéntesen a tiszta Magyarországért elnevezésű hulladékgyűjtési akciót, amelyhez Jászberény Városi Önkormányzat is csatlakozott.

Az országos programban városunk valamennyi általános iskolája és középfokú oktatási intézménye rész vett Az akcióba körülbelül 400 lelkes önkéntes kapcsolódott be.

Hasznosítás

Lomtalanítási akciók tapasztalatai, mennyisége

A Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt. Jászberényben évente kétszer szervez lomtalanítást előre meghirdetett időpontokban. A lomtalanítást megelőzően hirdetményi úton (szórólap, írott és elektronikus sajtóban) tudatják az ingatlanhasználókkal a lomtalanítás időpontját és a lomtalanítás során kihelyezhető hulladékok körét, valamint felhívják a figyelmet, hogy milyen hulladékot nem szabad kihelyezni.

Jászberényben összegyűjtött lomhulladék időpontja/mennyisége:

	tavaszi lomtalanítás	őszl lomtalanítás
2015. év	96.050 kg	61.280
2016. év	95.550 kg	49.610 (okt. 8-ig)

A 2016. évi őszl lomtalanítás még folyamatban van, a Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt. október hónapban végzi el teljes körűen a lomtalanítási tevékenységet.

A Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt. 2016. augusztus 1-től üzemelteti a Jászberény, Szelei úton (külterület 0337/4 hrsz.) található hulladékudvart. Cél a hulladékudvar üzemeltetésével a lakosságnál keletkező speciális hulladékok és azok veszélyes összetevőinek az összegyűjtése, illetve, hogy megszűnjön az illegális hulladék-elhelyezés. Fontosnak tartják egy olyan fenntartható hulladékgazdálkodási rendszer kialakítását, amely segíti a lakosság környezettudatos gondolkodását és erősíti annak szemléletét.

A hulladékudvart csak olyan lakossági ügyfél vehetik igénybe térítés nélkül, aki:

- rendelkezik a közszolgáltatóval megkötött hulladékszállítási szerződéssel, fizeti a hulladékszállítási díjat,
- nincs fennálló díjtartozása a közszolgáltatóval szemben, utolsó negyedéves befizetést igazoló szelvényt felmutatja,
- megfelelő módon igazolja személyazonosságát és lakhelyének címét.

A hulladékudvar megfelelő informatikai struktúrával rendelkezik, amely lehetővé teszi a nyilvántartást, és bizonyos feltételek teljesülésének ellenőrzését. A hulladékgyűjtő udvarban kizárólag a lakosságnál keletkező alábbi típusú és mennyiségű hulladékok kerülnek ingyenesen átvételre:

- Félévente 1 m³ (1.000 kg) mennyiségű zöldhulladék (növényi eredetű kerti hulladékok, falevelek, nyesedékek, darabolt gallyak, melyeket zsákokban, vagy kötegelve, maximum 1 m hosszúságra darabolva lehet átadni);
- félévente 0,5 m³ (500 kg) mennyiségű építési jellegű inert hulladék, amely veszélyes összetevőt nem tartalmaz;
- félévente 200 kg lomhulladék, települési szilárd hulladék (nagydarabos hulladék, bútor, textília, stb.);
- évente 4 db személygépjármű gumiabroncs és 2 db kerékpár gumiabroncs;
- mennyiségi korlát nélkül leadható a háztartásban szelektíven gyűjthető papír, műanyag, fém (újság, hullámpapír, csomagolópapír, karton, tiszta fólia, műanyag, öblös üvegek - italos, befőttes stb. – egyéb üvegpalack, sörös, üdítő-, konzerves dobozok);
- félévente 50 kg elektronikai hulladék (tv, telefon, elhasznált háztartási gép, stb.);
- félévente 50 kg egyéb veszélyes hulladék (festékek, ragasztók, gyanták, tinták, oldószer maradékok, elemek, akkumulátorok, motor és hajtóműolaj, szennyezett csomagolási hulladék);
- félévente 50 kg használt étolaj.

A Hulladékudvar beindításával remélhetőleg csökkenni fog a lomtalanítások során kihelyezett, illetve az illegálisan lerakott hulladék mennyisége, ezzel sem csúfítva el a városképet.

A lakossági zöldhulladék-gyűjtés tapasztalatai, mennyisége

A Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt. 2013 őszén elsőként vezette be a Jászságban a házhoz menő zöldhulladék gyűjtést, melyet folyamatosan biztosít a jászberényi ingatlanhasználók részére. A házhoz menő zöldhulladék gyűjtéséhez a Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt. biztosítja a lakosság részére a jogszabályokban előírt biológiailag lebomló gyűjtőzsákokat. A zöldhulladék gyűjtést csak a közszolgáltatást igénybe vevő ingatlanhasználók – lakosok, intézmények, vállalkozások – vehetik igénybe.

Az adott gyűjtési napon – egész évben folyamatosan, kéthetente, az előre meghirdetett időpontokban - a szabályszerűen kihelyezett átlátszó lebomló zsákokban elhelyezett zöldhulladékot, illetve az 1 m hosszúságúra kötegelt gallyakat a megfelelő célgépek begyűjtik és elszállítják közvetlenül a REGIO-KOM Kft. jásztelki regionális hulladékkezelő létesítményébe, ártalmatlanítás és kezelés céljából. A gyűjtést végző célgépek megfelelnek a vonatkozó hatósági előírásoknak, felépítményük tömörítő berendezéssel ellátott.

A fenyőfagyűjtési kötelezettségre tekintettel januárban két alkalommal kerül megszervezésre kifejezetten ilyen jellegű gyűjtési akció.

Az elmúlt évek tapasztalatai és a gyűjtött mennyiségek jól mutatják a lakosság környezettudatos szemléletmódját, hiszen az általuk különgyűjtött zöldhulladék nem a hulladéklerakóba kerül ártalmatlanításra, hanem közvetlen a begyűjtés után a Jászsági és Dél-hevesi hulladékkezelő központba kerül komposztálás céljából. Továbbá a lakosság pozitív hozzá állását mutatja az is, hogy komposztáló edényeket több mint 700-an igényelték annak érdekében, hogy otthon végezhesék a komposztálást a háztartásban keletkező szerves hulladékok esetében, amit tovább tudnak hasznosítani saját felhasználásukra.

Begyűjtött zöldhulladékok mennyiség:

2014. október – 2015. szeptember: 573.800 kg

2015. október – 2016. szeptember: 776.070 kg

Annak ellenére, hogy a lakosság többsége kedvezően fogadta a házhoz menő gyűjtést, tapasztalat továbbra is az, hogy sajnos sokan nem hajlandóak a kéthetenkénti gyűjtésig az ingatlanukon tárolni a zöldhulladékokat. Jobb esetben azt az ingatlanuk előtti közterületen tárolják, rosszabb esetben illegálisan áthelyezik a nem általuk karbantartott területekre. Több esetben probléma, hogy a fák, bokrok ágait nem kötegelve, hanem lazán egymásra dobálva helyezik ki az ingatlantulajdonosok.

Ártalmatlanítás

Illegális hulladéklerakás rendszeres ellenőrzése és megszüntetése

A Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt. közszolgáltatási tevékenysége folyamatosan bővül, hiszen 2016 évben további kettő új szolgáltatást – házhoz menő zsákos szelektív, hulladékudvar – vezetettünk be Jászberény város közigazgatási területén. Ezt azt jelenti, hogy a lakosság teljes körűen el tudja helyezni a jogszabályi előírásoknak megfelelően a háztartásban keletkező hulladékait, amit a Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt. folyamatosan biztosít a közszolgáltatást igénybe vevő ingatlanhasználók részére.

Ennek ellenére az a tapasztalat, hogy még mindig sokan helytelenül, azaz nem az előírásoknak megfelelően válnak meg a hulladékaiktól illegális hulladék elhelyezés formájában, ami leginkább a szelektív hulladékgyűjtő szigetek környékét jelenti.

A Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt. folyamatosan végzi a hulladékgyűjtő szigetek takarítását és tisztántartását, illetve az illegális lerakások felszámolását, melynek következtében az alábbi mennyiségű illegális hulladékok kerültek összegyűjtésre:

Időszak	Mennyiség (kg)
2014. október – 2015. szeptember	84.310
2015. október – 2016. szeptember	58.560

Folyamatos harcot vív a Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt. az illegális hulladéklerakás területén, és mindent megtesz városunk tisztasága érdekében.

Az **ártalmatlanítás** területén a Jászberény Városi Önkormányzat 2006. év óta szervezi meg évente egy alkalommal a veszélyes hulladékgyűjtési akciót, amely hirdetményi úton (szórólap, írott és elektronikus sajtóban) jut az ingatlan tulajdonosok tudomására. A hirdetmény tartalmazza a gyűjtés időpontját és a kihelyezhető hulladékok körét, továbbá felhívjuk a lakosság figyelmét, hogy milyen hulladékot nem lehet kihelyezni. A veszélyes hulladék gyűjtését a várossal szerződésben álló környezetvédelmi hatósági engedéllyel rendelkező szakcég végzi. E hulladékok nem tartoznak a közszolgáltatás körébe.

Időszak	Begyűjtött veszélyes hulladék mennyisége (kg)
2006	6.035
2007	11.140
2008	7.090
2009	8.400
2010	3.524
2011	10.563
2012	7.002
2013	13.720
2014	22.466
2015	19.033
ÖSSZESEN	108.973

A jászberényi régi hulladéklerakó Jászberény K-szélén, a Jászberény 0270/4 hrsz-ú ingatlanon található. Az ingatlan nagysága kb. 19 ha, amelyből a rendezett hulladéktest kb. 8,5 ha-t vesz igénybe. A lerakó 2002-ben került bezárásra, azt követően hulladékbehordás nem volt. A rekultivációjára 2013-ban került sor, ekkor végleges rétegtrendű lezárást építettek ki.

A monitoringkutak vízjogi üzemeltetési engedélyében az alábbi komponensek évi egyszeri vizsgálatát írták elő: vízszintmérés, pH, elektromos vezetőképesség, KOI_{ps}, szulfát, nitrát, nitrit, klorid, foszfát, ammónia, kálium, magnézium, kalcium, nátrium, ezüst, arzén, bór, bárium, kadmium, kobalt, összes króm, réz, higany, molibdén, nikkel, ólom, szelén, ón, cink, TPH.

A 2015-ös évre vonatkozó vizsgálati eredmények az alábbiak voltak:

Komponens	M.E	JBF-1	JBF-2	JBF-3	JBF-4
pH (helyszíni mérés)		7,2	6,91	7,22	7,07
Vezetőképesség (helyszíni mérés)	μS/cm	9220	3980	3220	5220
KOI _{ps}	mg/l	16,8	22	5,2	47
Szulfát	mg/l	1200	350	465	1370
Nitrát	mg/l	88	1,6	0,4	700
Nitrit	mg/l	0,2	0,05	0,01	0,9
Klorid	mg/l	1655	422	441	235
Foszfát	mg/l	0,39	0,57	0,35	0,78
Ammónium	mg/l	0,32	0,69	0,08	8,5
Nátrium	mg/l	2260	664	489	491
Kálium	mg/l	0,8	2,03	9,11	248
Magnézium	mg/l	212	142	65,3	165
Kalcium	mg/l	159	114	151	336

As	μg/l	13,4	32,9	4,28	8,58
B	μg/l	369	512	247	1690
Ba	μg/l	34	99,6	110	100
Cd	μg/l	0,04	0,02	0,04	0,21
Co	μg/l	1,78	4,36	1,39	4,96

Cr	µg/l	4,76	5,12	0,92	5,61
Cu	µg/l	7,09	0,06	3,11	28,5
Hg	µg/l	0,02	0,01	0,01	0,01
Mo	µg/l	12,8	13,1	8,4	38
Ni	µg/l	19,6	18,3	13	34,4
Pb	µg/l	0,09	-	0,05	0,3
Se	µg/l	20,5	6,13	3,5	5,58
Sn	µg/l	-	0,06	-	0,21
Zn	µg/l	<2	3,17	0,65	4,41

V. KÖRNYEZETBIZTONSÁG

Vészhelyzetekre vonatkozó tervek felülvizsgálata minden évben megtörténik, illetve ha indokolt egyéb esetben, évközben is kiegészítésre kerül.

A belvízvédekezési terv felülvizsgálata megtörtént az alábbiak szerint:

- Áttekintésre kerültek a belvízvédelmi minősített fokozat elrendelés szempontjai, illetve a védekezésre kötelezettek feladatai.
- Jászberényben nincsenek szivattyútelepek, csak a főgyűjtő Városi Zagyva ág végén, a befogadónál lévő szivattyútelep, de azt a KÖTIVÍZIG biztosítja a szivattyúval árvíz esetén személyzettel együtt.
- Nincsen egyéb szivattyúzási hely. Esemény során derül ki a szükséges beavatkozás helye. Gépjárművek szivattyúval készenlétben állnak.
- A Jászberényi Vagyonkezelő és Városüzemeltető Nonprofit Zrt. a város tulajdonában álló cég, mely rendelkezik háromféle méretű árokásó géppel, így a polgármester bármikor utasíthatja őket a belvízvédekezésre.

Ezen kívül rendelkezésre állnak még nehézgépek a

- Geogép Kft-nél
- Kármán József e.v-nál
- Tutti-Bau Kft-nél
- Baktató Kft-nél,

melyeket bérbe lehet venni személyzettel együtt. Ugyanezen cégek rendelkeznek homokszállításra alkalmas tehergépkocsival is.

Belvízvédelemre alkalmas szivattyúk, csak a Katasztrófavédelmi Igazgatóság tűzoltóságán vannak.

- Átmeneti tározásra igénybe vehető területek:

Zagyva folyónál: Borsóhalmi vésztározó, Jászteleki vésztározó

Zagyva városi ág: 7,8 km hosszú a szakasz, így be tudja fogadni a városban keletkező csapadékvizet.

Jászberény város belterületén lévő csapadékvíz-elvezető rendszerek az elmúlt években felújításra kerültek. A városban több mint 100 km nyílt és zárt csapadékvíz-elvezető csatorna található.

A főágak: Zagyva városi ág (1-0-0), a 2-0-0 és a 3-0-0 kotrásra, átépítésre (bővítés) kerültek, így működőképességük megfelelő.

A zárt szakaszokat folyamatosan, tervszerűen tisztításra kerül MAN típusú nagynyomású mosó- és szippantó célgéppel.

VI. KÖRNYEZETTUDATOS SZEMLÉLET ÉS GONDOLKODÁSMÓD ERŐSÍTÉSE

A környezeti neveléssel és oktatással kapcsolatos tevékenységek leírását az óvodától az általános iskolákon át, a középiskoláig az 1. számú melléklet tartalmazza.

A helyi termékeket kínáló rendezvények támogatása. A helyi termelői piac népszerűsítése

Nagy sikerrel került megrendezésre 2016. augusztus 6-án a Szatmári László Jászsági Méhészegyesület szervezésében a XXIX. Nemzetközi Mézvásár és Méhésztalálkozó a Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt. üzemeltetésében lévő Bercsényi Iskola sportcsarnokában és udvarán, ahol a helyi, országos és nemzetközi méhészek mutathatták be termékeiket.

Helyi média anyagának alakítása, befolyásolása a környezeti értékek megjelenítése céljából

A környezettudatos szemlélet és gondolkodásmód erősítésében a Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt. kiadásában megjelenő városi hetilap, a Jászkürt Újság, illetve annak internetes párja, a BerényCafé kínál lehetőséget.

Egyrészt folyamatosan tájékoztatásra kerül a város lakossága a mindennapok teendőiről, a hulladékok egyes típusainak elszállításáról, a megváltozott időpontokról, az akciókról (szelektív, veszélyes, zöldhulladék gyűjtés, lomtalanítás), másrészt elemző írásokban a Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt. érvel például a Hulladékudvar szerepéről, a TeSzedd akció jelentőségéről, a komposztáló edények hasznáról és használatáról; a fontosabb témákban akár 6-8 megjelenéssel.

Tudósítások jelentek meg természeti környezetünk védelméről, faültetésekről, a városi Zagyva, a Hajta, a Neszür megóvásáról, az oda szervezett sporteseményekről, a külterületi utak szabályos használatáról és karbantartásáról. Rendszeresen felmutattuk a város állatparkja értékeit, a vadonélő állatok, sasok, nádi farkasok védelmének felbecsülhetetlen munkáját is, de a környezetünkre veszélyes kártevőkre is felhívtuk a figyelmet, például a puszpángmolyra. A mindennapi ügyek mellett rangos konferenciákról is jelentek meg elemzések: a decemberi Környezettudatos gazdálkodásról tartott rendezvényről, vagy az év elejei Energia gazdálkodási tanácskozásról, amelyek a jelen feladatai mellett a közeljövő teendőit is előre vetítették.

Ugyancsak nyilvánosságot kaptak az önkormányzat és a Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt. környezettudatos erőfeszítései mellett a civil egyesületek városszépítő, óvó megmozdulásai is.

Környezettudatos szemléletformálás

A környezetvédelem, természetvédelem témájú rendezvények és intézményi indíttatású programokat támogatja az Önkormányzat.

A Lehel Vezér Gimnázium 18. alkalommal rendezte meg a Természet- és Környezetvédelmi Tudományos Diákszimpóziumot, 2016. május 7-8-án.

Az első napon a diákok tartottak egy projektorral és lappal kivetített prezentációt 5-8 percben.

A Természet- és Környezetvédelmi Tudományos Diákszimpózium megrendezését segítő laptop pénzügyi fedezetét a Városüzemeltetési Bizottság biztosította.

A témákat általában a környezet-, természetvédelem, biológia, kémia, fizika és földrajz tárgyköréből választják, amelyben saját kutatásaikat, saját érdeklődésüket fejtik ki.

A második nap terepmunkával telt. Ebben az évben a diákok és a nevelők a Jászberényhez közeli Sas-központ vendégei voltak.

Minden résztvevő diák részesült tárgyjutalomban, hiszen az emléklapon és matricán kívül egy-egy bögrét kaptak.

A Jászberényi Állat- és Növénykertben megrendezésre kerülő környezetvédelmi témájú előadások, programok

Állatkertünk minden rendezvénye, illetve napi tevékenysége kapcsolódik a környezetvédelemhez, hiszen ez az állatkerti oktatási tevékenységünk fő eleme. A látványtetéseink nem szigorúan vett előadások, mert nem követik annak formai követelményeit. Ezek a bemutatók, előadások az állatok kifutói előtt zajlanak, - az állatokat „használva” szemléltető eszközül, - és gyakran a látogatókkal kötetlen beszélgetésekké alakulnak. Naponta 12 alkalommal tartunk látványtetéseket, ezek között olyan is van, mikor a látogatók aktívan is részt vehetnek a programban pl.: vaddisznó-etetés, pingvinséta, vagy közvetlenül találkozhatnak egy – egy állattal pl: kígyó, tatu, csótány, pingvin.

Látogatóink közül minimum egy etetésen mindenki részt vesz, de sokan vannak, akik több bemutatóra is elkísérnek bennünket, így a programban résztvevők száma messze meghaladja a 100.000 főt egy évben.

A fentiekén túl megrendezett programok:

1. **Eszteró Lajos Emlékkiállítás:** 2015. 10. 02. - 04. – Díszmadár kiállítás az oktatóházban. A kiállítást állatkertünk az Ifjú Díszmadártenyésztők Egyesületével közösen rendezte. A rendezvényen a madarakat nemzetközileg elismert szerb bírók bírálták. A kiállításon 27 tenyésztő több mint 300 madara vett részt. (1.919 fő)
2. **Tök jó nap az állatkertben:** 2015. 11. 08. – Tökös látványtetések, természetismereti, családi vetélkedő, töklámpás szépségverseny. (276 fő)
- 3.

4. **Lépés indulj!:** 2015. 11. 14. – Pingvinséta indítása. (207 fő)

5. **Srí Lankai élménybeszámoló:** 2016. 01. 30. – Schreiner Róbert élménybeszámoló előadása a srí lankai utazása során szerzett tapasztalatokról. (65 fő)

6. **Lássuk a medvét!:** 2016. 02. 02. – A medvék és árnyékuk megfigyelése a látogatókkal, illetve szervezett csoportokkal, néphagyományhoz kötődő megfigyelések a természetben. (160 fő)

7. **IV. Akvarisztikai és Terrarisztikai Börze:** 2016. 03. 27. és 28. - Hobbiállat tartás népszerűsítése, tanácsadás, vásár. (5.240 fő)
8. **Fényképezőgéppel a természet nyomában:** 2016. 04. 15. – 05. 07. – Faragó László természetfotó-kiállítása az oktatóházban. (2.370 fő)
9. **Ifjú Díszmadártenyésztők Regionális Egyesületének (IDRE) nyílt napja:** 2016. 04. 23. – A díszmadár tartás népszerűsítésével kapcsolatos előadások, gyakorlati bemutatók. A Jász-Nagykun-Szolnok megyei Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Hatóság munkatársai is tartottak előadást a rendezvényen. (68 fő)
10. **Dreamnight at the Zoo:** 2016. 06. 03. – Sérült és fogyatékkal élő gyerekek állatkerti programja a nemzetközi kezdeményezéshez kapcsolódva 11. alkalommal került megrendezésre. Állatok testközelben, állatsimogatás, nem szeretem állatok bemutatása (kígyók, csótányok, patkány, stb). (120 fő)

11. **Zoo Tábor:** 2016. 06. 20. – 08. 19. – 6-10 éves gyerekek környezettudatos viselkedésének kialakítása, élménypedagógiai módszerekkel, vechtai és gyimesi gyerekek is voltak a táborban. Összesen 9 turnust rendeztünk. (289 fő)
12. **Állatkerti Éjszaka:** 2016. 08. 26. – Éjszakai állatkerti program az országos állatkertek éjszakájához kapcsolódva. Éjszakai állatok bemutatása (pl.: tatu), látványtetéshez kapcsolódó előadások. (1199 fő)

A felsoroltakon túl az oktatóházban hétvégenként látogatható a Parlagi sas védelméről szóló kiállítás, melyet a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesülettel közös Life pályázat keretében került létrehozásra. Ezt a kiállítás kb. 12.000 ember látta.

A helyi környezetvédelemmel foglalkozó civil szervezetek működésének támogatása

A Szent István Körúti Általános Iskola és Speciális Szakiskola környezetnevelői és ismeretterjesztő munkájának segítése érdekében technikai berendezések – projektor, vetítővászon, fényképezőgépbe memória kártya – beszerzéséhez 150.000,- Ft összegű támogatást biztosított a Városüzemeltetési Bizottság.

A településen jelentkező legfontosabb területek feldolgozása, a hiányosságok folyamatos ismertetése

A legnagyobb gondot – véleményünk szerint – városunkban az illegális hulladéklerakás jelenti. Sajnálatos módon mind a kül- mind a belterületen mindennapos az illegális hulladéklerakás, ami a környezet károsításán túl óriási terheket ró városra és a Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt-re egyaránt.

Komoly problémát jelent, hogy a lakosság egy része a szelektív gyűjtőszigeteket nem megfelelően használja, illetve azok környezetét is illegális hulladéklerakásra veszi igénybe.

A Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt a problémák csökkentése érdekében az elmúlt időszakban a lakosság tájékoztatására információs matricákat helyezett el a szelektív gyűjtőszigeteken, amelyben arról tájékoztatta a lakosságot, hogy ha a konténerek telítettségét tapasztalja, jelezze a megadott telefonszámon, illetve hol található a legközelebbi gyűjtősziget, ahová a konténerek telítettsége esetén elhelyezheti a szelektíven gyűjtött hulladékot.

Problémát okoz még, hogy a lakosság sok esetben a házhoz menő gyűjtés során gyűjtött hulladékok közé szelektíven gyűjthető vagy esetleg nem oda való – egyéb – hulladékot kever. E területen is folyamatosan próbáljuk tájékoztatni a lakosságot arról, hogy milyen módon és milyen formában kell a hulladékot kihelyezni.

A Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt. közszolgáltatási tevékenysége folyamatosan bővül, hiszen 2016 évben további kettő új szolgáltatást – házhoz menő zsákos szelektív, hulladékudvar – vezetett be Jászberény város közigazgatási területén. Ezt azt jelenti, hogy a lakosság teljes körűen el tudja helyezni a jogszabályi előírásoknak megfelelően a háztartásban keletkező hulladékait, amit a Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt folyamatosan biztosít a közszolgáltatást igénybe vevő ingatlanhasználók részére.

A lakosság a Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt. által meghirdetett elkülönített zöldhulladék gyűjtést előszeretettel veszi igénybe, ezáltal csökkentve a háztartásokban keletkező kommunális hulladék mennyiségét. Ugyanis az elkülönítetten gyűjtött lakossági zöldhulladék nem a kommunális hulladék gyűjtésére szolgáló edényzetbe kerül elhelyezésre, ezzel csökkentve a lerakásra kerülő, még hasznosítható zöldhulladék mennyiségét, és ez által megnövelve a hulladéklerakó élettartamát. Segíti ezt az elmúlt év során kiosztott mintegy 750 komposztáló edény is, hiszen a bennük elhelyezett zöldhulladék be sem kerül a hulladékáramba.

A helyi termékeket kínáló rendezvények támogatása. A helyi termelői piac népszerűsítése.

A Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt. az üzemeltetésében lévő piaccsarnok kiemelt területén 48 db asztalt biztosít a Jász Piacért Egyesület részére, melyeken kizárólag a helyi és közeli települések őstermelői árusíthatnak. Az Egyesület tagjai jelentős kedvezménnyel vehetik igénybe a kijelölt helyeket.

A lakosság tájékoztatása a helyi környezet állapotáról a jelen környezetvédelmi programban foglaltak időarányos végrehajtásáról szóló beszámolóban történik, amelyet a lakosság a jaszbereny.hu honlapon tekinthet meg.

A közintézmények környezettudatos működésének megtervezése, kialakítása

A Polgármesteri Hivatal udvarába Jászberényi Városi Óvoda Intézményeibe és a Szent István Körúti Általános Iskola, Szakiskola és Készségfejlesztő Iskola udvarába lettek kiszállítva komposzt ládák.

VII. TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETMINŐSÉG

Épített környezet

TOP-2.1.1-15-JN1-2016-00001. kódszámú „*Malom Konferencia és Rendezvényközpont fejlesztése Jászberényben*” elnevezésű projekt benyújtásra került, mely fejlesztés célja az volt, hogy a „Fecske-Malom” újrahasznosításával, gazdaságélénkítést és közösségépítést célzó funkciók kerüljön betelepítésre, ezzel hasznos és városképi szempontból vonzó létesítmény jöjjön létre.

A KEOP-4.10.0/U/15-2015-0015 azonosítószámú „*Jászberény városi strandfürdő fedett uszoda technológiai hő-és villamosenergia-igényének kielégítése megújuló energiaforrások alkalmazásával*” című projekt keretében a kötelezően megvalósítandó hőszivattyú, valamint napelemes rendszer telepítése mellett, a tetőszerkezet már régóta aktuális teljes felújításának támogatására is lehetőség nyílt. A megújult tetőfelületen napelemes rendszer került elhelyezésre. A mintegy 48 db napcella, közel 47,92 kw teljesítményű, mely a villamos energia felhasználás költségeit jelentősen csökkenti, mivel az éves áramfogyasztás közel felét képesek megtermelni. A kiépített víz-víz üzemű hőszivattyús rendszer pedig az uszoda technológiai hőellátását segíti.

A fedett uszoda tetőfelületén lévő napelemes rendszer

Jászszági Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat infrastrukturális fejlesztése

Az épület energetikai hatékonyságát növelő felújítások közül az épület homlokzati és padlásfödém hőszigetelése, a nyílászárók cseréje és a fűtés korszerűsítése tervezett.

Az önkormányzati tulajdonú épületállomány adatainak nyilvántartása, és az erre épülő karbantartások, felújítások megtervezése és végrehajtása

Épületállomány adatainak nyilvántartása:

A Magyarország helyi önkormányzatairól 2011. évi CLXXXIX. törvény 110. § (1) bekezdése alapján a helyi önkormányzat tulajdonába tartozó vagyonelemekről – ide értve az épületeket is – kormányrendeletben meghatározott módon nyilvántartást kell vezetni. A nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletszabályokat az önkormányzatok tulajdonában lévő ingatlanvagyon nyilvántartási és adatszolgáltatási rendjéről szóló 147/1992. (XI. 6.) Korm. rendelet rögzíti. A kormányrendelet rendelkezéseit figyelembe véve kerül sor az önkormányzati tulajdonú épületek adatainak nyilvántartására is.

Karbantartások, felújítások:

Az önkormányzati tulajdonú ingatlanok karbantartása és felújítása – tárgyévre vonatkozóan – az Város éves költségvetésével egyidejűleg kerül megtervezésre figyelemmel az ismert igényekre és a Város pénzügyi teherbíró képességére.

Az ingatlanok karbantartása, illetve felújítása – az ingatlan kezelőjének/használójának függvényében – a következő szereplők bevonásával valósul meg:

1. Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt. – A kezelésében lévő elsősorban lakások és nem lakások céljára szolgáló helyiségek vonatkozásában.
2. Önkormányzati fenntartású költségvetési szervek /intézmények/ – A feladatellátást szolgáló ingatlanok vonatkozásában.
3. Önkormányzati ingatlan vagyonkezelője /pl.: KLIK, SZMSZC/ – A feladatellátást szolgáló ingatlanok vonatkozásában.
4. Külső jogi személyek (gazdasági társaságok, civil szervezetek) – Az Önkormányzattal fennálló jogviszony (különösen: haszonkölcsön, bérlet) alapján a használatukban lévő ingatlanok vonatkozásában. (Az ingatlanon elvégezhető feladatokra vonatkozóan az adott jogi személlyel fennálló hatályos jogviszony egyedi rendelkezései az irányadók, de

jellemzően ezen feladatok kizárólag az épület rendeltetésszerű használatával kapcsolatos karbantartást foglalják magukba, értéknövelő beruházást, felújítást nem.)

5. Jászberény Városi Önkormányzat – Az 1-4. pontokkal nem érintett vagyoni kör vonatkozásában.

A karbantartási és felújítási feladatok pénzügyi fedezete – az Önkormányzat által finanszírozott jogalanyok esetében – az ingatlanon fennálló jogcím szerint az Önkormányzat dologi és felhalmozási kiadásai, az önkormányzati fenntartású intézmények dologi és felhalmozási kiadásai, valamint a Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt. költségvetésében kerül biztosításra. Az évközben jelentkező feladatokról és a szükséges pénzügyi fedezetről az Önkormányzat valamely döntésre jogosult szerve (jellemzően bizottság, képviselő-testület) rendelkezik.

Környezetbarát építési anyagok, folyamatok, technológiák előnyben részesítése az önkormányzati beruházások során

TOP-1.4.1-15-JN1-2016-00008 Új, 6 csoportos városi bölcsőde kialakítása Jászberényben A pályázat megvalósítása során egy új, hat nevelő csoportos bölcsőde épület létesül. Az épület anyaghasználatára jellemző, hogy egyrészt a tradicionális Kárpát-medencei modellt használja, másrészt olyan anyagok kerültek betervezésre, amelyek a hazai építési gyakorlathoz jól illeszkednek. Falazott vakolt és téglaburkolatos kerámiafalak, magastetős fa fedélszék, hódfarkúcserep és fémlemezfedés, faszerkezetű teraszok jelennek meg az épületen.

Általánosságban elmondható, hogy a fejlesztések során előnyben részesítjük az új környezetbarát technikákat. Kifejezetten igaz ez az energetikai fejlesztéseink során.

Zöldterület gazdálkodás

Állat és Növénykert öko-turisztikai célú fejlesztése

A projekt keretében Jászberény és Jászdózsa települések valósítanak meg turisztikai fejlesztéseket. Jászberény esetében az állatkert területén kerül kialakításra egy ökoturisztikai látogatóközpont, valamint egy tematikus játszótér. A projekt EU-s támogatással valósul meg, pályázati döntésre várunk.

Meglévő zöldfelületek megőrzése, növelése parkosítás, minőségi javítás

A Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt. Jászberény Város zöldterületeinek gondozását, ápolását a városüzemeltetési szerződés keretein belül végezte a vizsgált időszakban is. Az elmúlt években bekövetkezett változások alapján a Városüzemeltetési Irodával közösen elkészült a zöldterületek pontosított nyilvántartása és azzal aktualizálásra kerültek a szerződés mellékletei. Aktívan együttműködés volt a Polgármesteri Hivatal illetékes irodáival, szakembereivel a zöldterület gazdálkodás során jelentkező feladatok tervezésében, és végrehajtásában.

Az EU forrásból felújított területeknek a kezelése, fenntartása a belváros területén, mint a Szentháromság téri park, Mozipark – Fürdő utca –, Holló András utca, Lehel Vezér Gimnázium környéke, Zagyvaparti sétány, Conselve park, Zirzen Janka utca és a Megyeház utca közötti szakasz, továbbá a Főnix park (Főnix fészek műhely, a volt „bútor bolt”) szerves részként beépültek a Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt. zöldfelületekért felelős csoport mindennapi tevékenységébe.

A közterületen kihelyezett padok, egyéb közterületi bútorok, eszközök fenntartása, tisztítása, karbantartása heti rendszerességgel történik meg.

A belváros területén a pozitív szemlélet elérése érdekében 736 m² gyep felújítása, 252 db muskátli kaspó beszerzése és cseréje valósult meg.

A Zagyvaparti sétányon, a tavasz folyamán 75 db szomorú fűzfa ültetéssel a Menedzser klub jóvoltából gazdagodott a folyó menti sétány, továbbá a Batthyányi úti játszótéren 300 fm sövény (cca 1.500 db fagyal csemete) körbe ültetésével biztonságossá vált a gyerekek számára a területet.

Területrendezés és új környezet kialakítása történt a következő helyszíneken: az Apponyi tér - Tugyi cukrászda előtt és a Gróf Apponyi Albert emlékmű környezete esztétikus kialakítására került sor, összesen 118 db cserje illetve évelő és rózsza került kiültetésre.

A szózásra alkalmazott megfelelő anyagok kiválasztása

A belváros területén a Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt. egyre több - legfőképpen az EU forrásból felújított - területen tért át a NaCl helyett a környezetkímélő CaCl és fűrészpors, illetve faforgács alkalmazására a síkosság-mentesítési munkák során, a fokozott állagvédelmük érdekében.

A tájvédelmi értékek érvényesítése a településfejlesztés, rendezés során

Az épített és a zöldfelületi értékek helyi védelméről szóló 34/2003. (VI. 30.) önkormányzati rendelet az elmúlt időszakban nem került módosításra.

Csemetekert

A 2016. év novemberében a közmunkaprogramra épülő, önkormányzati tulajdonú csemetekertből körülbelül **250 db**, magas kőris (*Fraxinus excelsior* „Westhofs glorie”), vérjuhar (*Acer platanoides* „Crimson king”), illetve gömbkőris (*Fraxinus ornus* „Mecsek”) fajtájú kellőképpen megerősödött facsemetét tervez kiültettetni a Jászberény Városi Önkormányzat a város közterületeire. A csemetekertben így felszabadult terület pótlását a terület tápanyagutánpótlását követően új, fiatal facsemeték beszerzésével és ültetésével kívánja az Önkormányzat betelepíteni, melyek néhány év előnevelést követően felcseperedve kerülhetnek a városi közterületekre.

A helyi lakosság és intézmények bevonása a települési zöldfelületek tervezésébe és fenntartásába.

2013 nyarán a Jászberény Városi Önkormányzat lakossági fórumot hívott össze a Jászberényben található társasházak közös képviselői részére, melynek témája volt a társasházak környezetében lévő közterületek gondozás céljából történő átadása. A sorozatos egyeztetéseket, illetve a területek lehatárolását követően végezetül 11 társasház tartotta érdemesnek az Önkormányzattal történő ez irányú együttműködést.

A 2016. évben a már korábban csatlakozott társasházak folytatták a területek gondozását, illetve egy új társasház fejezte ki együttműködési szándékát önkormányzati tulajdonú területek haszonkölcsönbe vételét illetően. Összefoglalva **16 db társasház, illetve 1 db egyesület** gondozza és fejleszti az Önkormányzat tulajdonában lévő, haszonkölcsönbe adott, összesen **39481 m²** nagyságú közterületi zöldfelületet.

Batthyány utcai játszótér fejlesztése

A Batthyányi úti játszótér felújítása közel hét és fél millió forint ráfordításból valósult meg. A fejlesztés során elsődleges szempont volt a biztonság, az esztétikum és az, hogy az eszközöket több korosztály is használhassa. A szép, színes csúszdák, hinták, mászóakák alá gumiszőnyeg borítás került, melynek megléte tovább fokozza az eszközöket használók biztonságát. A területre sikeres pályázat esetén jövőre kültéri kondi eszközöket telepítenek, hogy azok segítségével a tinédzserek és a felnőttek is élhessenek a változatos mozgás örömeivel.

VIII. A BIOLÓGIAI SOKFÉLESÉG MEGŐRZÉSE, TERMÉSZET-ÉS TÁJVÉDELME

A meglévő tervek és programok aktualizálása a védelem alá helyezési eljárásokat követően

Az épített és a zöldfelületi értékek helyi védelméről szóló 34/2003. (VI. 30.) önkormányzati rendelet az elmúlt időszakban nem került módosításra.

A helyi jelentőségű védett természeti értékek fenntartása

A Jászberényi V.V. Nonprofit Zrt. a közterületen található helyi jelentőségű természetvédelmi területek gondozását karbantartását folyamatosan végzi.

IX. AZ EMBERI EGÉSZSÉG VÉDELME ÉS KÖRNYEZETI LEHETŐSÉGEI

A helyi levegőtisztaság-védelem érdekében megfelelő kommunikáció és lakossági tájékoztatás

A lakosság az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat honlapján tájékozódhat a hatályos jogszabályi előírásokról, valamint a légszennyezés hatásairól. (<http://www.levegominoseg.hu/manualis-merohalozat>)

A manuális mérőhálózatban 2015. évben 88 településen folyt a légszennyezettség vizsgálata, ezen belül nitrogén-dioxid mintavétel 77 településen, kén-dioxid mintavétel 10 településen, üledő por mintavétel pedig 21 településen történt.

A nitrogén-dioxid és kén-dioxid mintavétel naponta illetve kétnaponta, üledő por mintavétel pedig 30 napos ciklusban történik.

Jászberényhez legközelebb automata mérőhely Szolnokon található, illetve Jászberényben (Lehel vezér tér 18.) manuális mérőhely még továbbra is üzemel.

A levegő minősítését a mérőhelyek körzetében az ún. légszennyezettségi index alapján végzik, amely a mért koncentrációtól függően a kiváló, és az erősen szennyezett között 5 minőségi csoportot különböztet meg.

	1	2	3	4	5
Nitrogén-dioxid ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Kiváló	Jó	Megfelelő	Szennyezett	Erősen szennyezett
órás átlag	0-40	40-80	80-100	100-400	400-
24 órás átlag	0-34	34-68	68-85	85-130	130-
Éves átlag	0-16	16-32	32-40	40-80	80

1. táblázat Légszennyezettségi index

A légszennyezettségi index szerinti értékelés tekintetében a rendelkezésre álló teljes 2015. évi adatállomány alapján éves határértékhez viszonyítva **Jászberény jó (2)** minősítést kapott.

Légszennyező anyag típusok	Éves határérték $\mu\text{g}/\text{m}^3$	24 órás határérték $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Nitrogén-dioxid	40	85

2. táblázat A légszennyezettség éves és 24 órás egészségügyi határértékei

Település	Éves átlag	24 órás átlagok alapján				
Jászberény		Maximum	Elméleti adat (db)	Tényleges mért adat (db)	Adat (%)	Határérték túllépés (db)
2011	25,98	110,85	365	354	96,99	4
2012	17,59	57,98	366	324	88,52	0
2013	23,96	82,5	365	297	81,37	0
2014	27,68	100,2	365	334	91,51	2
2015	23,61	96,2	365	334	91,51	5

3. táblázat Jászberény, NO₂ mérési eredmények (2015. év, $\mu\text{g}/\text{m}^3$, forrás: Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat)

Az Európai Mobilitási Hét és az Autómentes Nap akcióhoz való csatlakozás minden évben

Jászberény Városi Önkormányzata a 2016. évben is csatlakozott az **Európai Mobilitási Hét (2016. szeptember 16-22.)** kezdeményezéséhez. A programok lebonyolításával a Jászkerület Kulturális és Művészeti Közhasznú Nonprofit Kft.-t bízta meg.

A program igyekezett az autóhasználat helyett a környezetbarát alternatívákat és közlekedési módokat előtérbe helyezni, a szokások megváltoztatására és a fenntartható közlekedésre irányítani a figyelmet, ezáltal a városban élők életminőségének javítására helyezve a hangsúlyt.

Az alábbi programok közül választhatott a jászberényi lakosság:

Gördülő bejárás a város kerékpárútjain

(kerékpár, görkorcsolya, roller, babakocsi, gyalog, stb.)

1. helyszín: Hatvani úti Zagyva híd, 2. helyszín: Gyöngyösi út- Kapás u. kereszteződése, 3. helyszín: Jásztelki út-Szent István krt. kereszteződése 4. helyszín: Hatvani út-Electrolux elkerülő út kereszteződése

Gyülekező mind a négy helyszínen: 9.00 óra. Indulás 9.30 óra

A gördülő bejárashoz bárki csatlakozhat, regisztrációt követően együtt gördül a csoport, a csoportokban egy-egy rendőr is halad, aki a főbb kereszteződésekben ismerteti a balesetmentes közlekedés szabályait.

Jászberényi Katasztrófavédelmi Kirendeltség és a Hivatásos Tűzoltóparancsnokság programjai: tűzoltó gépjárművek, szakmai eszközök bemutatója, kipróbálása, tálcátűz oltása, füstsátor

III. Jászberényi Zsaru Napok

Jászberény Városi Balesetmegelőzési Bizottság és a Jászberény Városi Rendőrkapitányság Megelőzési Tanácsadási Konferencia sorozat programja

- Bűn- és balesetmegelőzési rendőrségi stand
- KRESZ totó, kerékpáros pálya kicsiknek, közlekedési színezők, animációs kresz tesztek
- részeg szemüveg használata, biztonsági öv szimulátor
- totók: drog, alkohol, dohányzás
- Bűnmegelőzési és áldozatvédelmi felvilágosítás, kiadványok
- Kerékpárok gravírozása, rendőrségi nyilvántartásba vétele
 - ezt megelőzően rendőrségi előadások óvodásoknak, iskolásoknak gyalogos, kerékpáros témakörben (Ifjúsági Ház-szervezett csoportok)
- ezt követően: nyílt hét a Jászberényi Rendőrkapitányságon (hétköznapi óvodásoknak, iskolásoknak, szombaton a lakosságnak): rendőrségi kiállítás, eszközök, fegyverek, autók megtekintése, részeg szemüveggel feladatok teljesítése, ujjlenyomatvétel, fogda megtekintése, fényképkészítési lehetőség rendőrautóval, molinóval

Egyéb programok: Street workout bemutató, Triál show, Nordic walking, Streetball, bajnokság, Spinning kerékpárok, World jumping, Kalandpark, trambulín, canopy, elsősegélynyújtó bemutatók, baleseti szimulációk, defibrillátor használatának bemutatása, Egészségügyi szűrések, vérnyomásmérés, testtömeg index, testzsír számítás, életmód tanácsadás, Magyar Honvédség Hadkiegészítő és Központi Nyilvántartó Parancsnokság Katonai Toborzója, fegyverzettechnikai bemutató, Jászberény Hulladékgazdálkodási Rendszerének Fejlesztése című project bemutatása, Környezetvédelmi, közlekedési totó

(alsós, felsős, felnőtt), ökológiai lábnyom számítás, kerékpáros ügyességi verseny, görkorcsolya ügyességi verseny, műanyag motor ügyességi verseny

A kerékpározás, gyaloglás fontosságán túl a fenntartható fejlődés, az ésszerű hulladékgazdálkodás, a megújuló energiaforrások használata, a globális felmelegedés visszaszorítása és összességében az élhetőbb város kialakítása és a városi életminőség javítása célok megvalósítása sikeres volt.

A jegyzői hatáskörbe tartozó zajos tevékenységek kezelése

Környezetvédelmi hatósági ügyben a zenét szolgáltató vendéglátó egységek üzemelésének megkezdésével kapcsolatban 2016-ban zajkibocsátási határérték megállapítására és jogutódlására vonatkozóan összesen 5 hatósági eljárás lefolytatására került sor.

Kerékpárút hálózat fejlesztése

Az alábbi fejlesztések valósulnak meg sikeres pályázati elbírás esetén

1. Gyöngyösi út – Lehel vezér tér (32. számú főút) (Rácz Aladár utca – Megyeház utca közötti szakasz): elválasztás nélküli gyalog és kerékpárút 411 m hosszban.;
2. Nádor utcai kerékpárút szakasz meghosszabbítása - elválasztás nélküli gyalog-és kerékpárút 46 m hosszban. Az átépítésre kerülő parkolóban 30 db személygépjármű parkoló kerül kijelölésre, melyből 2 db mozgáskorlátozottak részére kijelölt parkolóhelyként funkcionál.;
3. Szent István körút kerékpárút szakasz Szent István krt.-on kialakításra kerülő elválasztás nélküli gyalog és kerékpárút nyomvonalához 966 m hosszban.;
4. Mária utca, Szelei út (3117 közút) – 494 méter hosszú közlekedési létesítmény kerül kialakításra. Szent Kúti téren: 13 db parkoló kerül kialakításra, Szelei úton - Kórház előtt: 4 db parkoló kerül kialakításra;
5. Szelei úti kerékpárút szakasz – 280 méter hosszú közlekedési létesítmény kerül kialakításra. 24 db parkoló állás kerül kiépítésre;
6. Vásártér utca és Jász-Plasztik Kft. bekötő útja között vezetett kerékpárút: A kerékpárút összesen 1500 m hosszban létesül, ebből 1200 m épített szakasz;

7. Nagykátai úti kerékpárút szakasz felújítása (Önállóan nem támogatható tevékenységek) – meglevő elválasztás nélküli gyalog-és kerékpárút Fémnyomó utca és a Vaspálya utca között szakasza.

Belterületi utak felújítása

Útfelújítás történt az alábbi helyszíneken: **Liget utca, Régivágóhíd utca, Fazekas utca, Árok utca, Nádor u. lakótelep, Puskin sétány (Szent Imre - Móricz között),**

Felújításra kerülnek az alábbi szakaszok: Csörsz u., Sármány u. (Bedekovich u. – Perc u. között), Fecske u., Tímár u., Kormányhivatal hátsó bejárója, Szent István krt., óvoda melletti út és parkoló

SEAP elkészítése és elfogadása

Jászberény Város Fenntartható Energia Akciótervét (SEAP) a Képviselő-testület is elfogadta, mely Jászberény esetében hármas célrendszert fogalmaz meg:

- átfogó célja az, hogy segítse az önkormányzatokat a városuk, területük minél klíma- és energiatudatosabb, egyúttal finanszírozási szempontból jóval hatékonyabb fejlesztésében, és ezáltal a pénzügyi és környezeti szempontból egyaránt fenntartható városüzemeltetés, működtetés minél teljesebb megteremtésében;
- közvetlen célja az, hogy megalapozza az olyan, a város energiatudatos fejlesztését, és magasabb szintre emelő, Európai Unió támogatású (TOP, KEHOP, stb.) projektek beindítását, amelyek elősegítik a város intézményrendszerének, közszolgáltatásainak az energiatudatos, és költségtakarékos működtetését, segítve a gazdasági prosperitást;
- középtávú célja az, hogy kiteljesítse az előbbi fenntartható, energiatudatos fejlesztés és működtetés finanszírozásának kiterjesztését további önkormányzati, közszolgáltatási, illetve magángazdasági és lakossági területekre, és a fenntartható mobilitásra, helyi megújuló energiatermelésre is, hiszen ilyen stratégia birtokában, annak alapján válik lehetővé a hozzáférés az önkormányzatok számára az olyan közvetlen brüsszeli EU-s támogatási eszközökhöz, mint pl. az ELENA, vagy a JESSICA, illetve orientálja a privát gazdaság beruházásait is.
- távlati cél lehet továbbá más nemzetközi projektekben (pl. Duna Stratégia, INTERREG, Central Europe, HORIZON2020) programban való részvétel,

Önkormányzati intézmények komplex energetikai korszerűsítésének előkészítése

- Bercsényi úti általános iskola épületének energetikai korszerűsítése. A beruházás EU-s pályázati forrásból valósul meg, pályázati döntésre várunk.
- Gróf Apponyi Albert általános iskola épületének energetikai korszerűsítése. A beruházás EU-s pályázati forrásból valósul meg, pályázati döntésre várunk.
- A jászberényi Szivárvány Óvoda és Városi Bölcsőde egy óvodai intézménnyé való átalakítása és fejlesztése.
A Jászberény Városi Önkormányzat fenntartásában lévő, Jászberény, Szent István krt. 18. sz. alatt lévő Szivárvány Óvoda épülete nem felel meg a mai követelményeknek, sem épületenergetikai szempontból, sem az időközben módosult nevelési-oktatási törvényi

előírásoknak való megfelelés szempontjából. A projekt megvalósítása után egy óvodai intézménnyé kerül átalakításra. A beruházás megvalósítása során a bölcsőde funkció megszüntetésre kerül.

A pályázattal által megvalósítandó feladat:

1. az épület belső átalakítása az óvoda funkciónak megfelelően
2. az épület energetikai korszerűsítése
3. projektarányos akadálymentesítés

A beruházás EU-s pályázati forrásból valósul meg, pályázati döntésre várunk. A beruházás keretén belül, az átépítésen túl sor kerül az épület energetikai korszerűsítésére is.

ÖSSZEGZÉS

A Környezetvédelmi Program megvalósításában nagy szerep hárul a helyi lakosságra is. Az oktatás, a képzés, a tájékoztatás feladata hogy az emberek számára világossá tegye az egyes döntéseik környezeti következményeit és a helyes megoldások módozatait. A beszámolókból jó látható, hogy a környezeti nevelésre, szemléletformálásra az óvodai intézmények, általános iskolák és a középiskolák nagy hangsúlyt fektetnek.

Fontos feladat a továbbiakban is helyi szinten a lakosság környezettudatos szemléletformálása, környezetvédelem intézményrendszerének helyi szinten történő erősítése, az anyagi források megteremtése.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a beszámoló megvitatása után az alábbi határozati javaslatot – egyszerű többséggel – elfogadni szíveskedjen!

Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének

.../2016. (XI. 9.) h a t á r o z a t a

A Környezetvédelmi Programban foglaltak időarányos végrehajtásáról szóló beszámoló elfogadásáról

1. Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) a Környezetvédelmi Programban foglaltak időarányos végrehajtásáról szóló beszámolót elfogadta.

Erről értesülnek:

1. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal – Szolnok,
2. PH Városüzemeltetési Iroda – helyben,
3. Városüzemeltetési Bizottság valamennyi tagja,
4. Képviselő-testület valamennyi tagja,
5. Irattár.

Jászberény, 2016. október 26.

***Lányi László s. k.
irodavezető***

1. számú melléklet

KÖRNYEZETTUDATOS SZEMLÉLET ÉS GONDOLKODÁSMÓD ERŐSÍTÉSE

KÖRNYEZETTUDATOS NEVELÉS MEGVALÓSULÁSA JÁSZBERÉNY VÁROS ÓVODAI INTÉZMÉNYÉBEN

Környezettudatos szemlélet és gondolkodásmód erősítése a Pedagógiai Program alapján

Az intézmény pedagógiai programjának fő célkitűzéseinkben kiemelt:

- a környezeti értékek, szépségek felfedeztetése, ápolás;
- a természet- és **környezetvédelem, a környezettudatos magatartás kialakítása,**
- **az ökológiai szemléletmód alakítása,** a vidék élővilágának és épített környezeti értékeinek felfedeztetése, megismertetése és annak megóvására nevelés, mely lehetővé teszi, hogy környezetükben jól tájékozódó, azt védő, a szépre fogékony, lakhelyükhöz kötődő gyermekeket neveljünk.

Az óvodák tevékenységrendszere és tárgyi környezete lehetővé teszi a gyermekek **környezettudatos magatartásának** alapozását.

A *környezetvédelem fontosságának megismertetése komplex cselekvés útján*, felfedező jellegű játékos programok által valósul meg a napi gyakorlatban.

Környezeti nevelés, oktatás az intézményben

A környezetvédelmi nevelés beépül a napi pedagógiai munkába. A hétköznapiak során természetesen jelennek meg a fenntarthatóság elemei.

Környezetbarát feltételek biztosítása az óvodákban

- ✓ Az óvodák csoportszobái és egyéb helyiségei **energiatakarékos izzókkal** vannak ellátva.
- ✓ A takarékos vízfogyasztásra nevelés érdekében **hideg-meleg kevert csapvíz** áll rendelkezésre a mosdókban, a csapokra **takarékos szűrőfejek** kerültek felszerelésre.
- ✓ **Energiatakarékosak a WC – tartályok**, valamint a folyékony szappanadagolók.
- ✓ A Központi Óvodában **napkollektor** pótolja a meleg vizet.
- ✓ Valamennyi óvoda rendelkezik **komposztáló edénnyel, szelektív hulladékgyűjtőkkel, használati gyűjtőkkel**.
- ✓ A gázkazános **központi fűtések esetében szakaszos fűtés** biztosított.
- ✓ A főbejárati **ajtókon automatikus zárók** segítik a meleg levegő épületben tartását.
- ✓ Környezetkímélő, **környezetbarát tisztítószer** alkalmazására kerül sor.
- ✓ A **vegyszeres flakonok** kezelése külön történik.
- ✓ **Környezetbarát irodaszerek** vásárlása szorgalmazott.

Folyamatos tevékenységek a környezettudatos szemlélet és gondolkodás érdekében

A hulladékok szelektálása naponta folyamatosan valósult meg.

Papírgyűjtés alkalmával megismerték az újra papír készítését, az elszállított papírért kapott pénzből a környezetvédelméhez kapcsolódó játékokat, eszközöket vásároltak az óvodák. Év közben minden csoportszobában külön gyűjtötték a papír hulladékot egy szemetes tárolóban.

A **műanyagpalack gyűjtése** érdekében valamennyi óvodában falra szerelt zsugorító található, melyet a gyerekek napi rendszerességgel használtak.

Az összenyomott palackokat szelektív gyűjtőbe helyezték a gyerekek és onnan kerül elszállításra.

A játéktémákba olyan tevékenységeket építettek be, melyben szerepet kapott az **újrahasznosítás**.

A barkácsolás során felhasználták a tejfölös poharakat, kupakokat, dugókat, dobozokat, flakonokat, stb.

Kísérletek alkalmával tudatosításra került a levegő-, a föld- és az élő vizek szennyezettségének káros hatása a környezetre.

A kísérletezések, megfigyelések egyénre szabott fejlesztési tartalmakkal valósultak meg (pl. a víz körforgása: olvasztás, fagyasztás, forralás; állatok megismerése: simogatás, tapintás, megfigyelés; etetés, itatás, talaj szennyezettségének megfigyelése, stb.)

A feldolgozott témakörök aktuális események alkalmával az időjárási jelenségek megfigyelésére is sor került.

Évszakonként figyelemmel kísérték a **gyógynövények** virágzását, begyűjthetőségét a környező réteken, erdőkben: május végén, június elején bodza -, kamilla -, hársfavirágot, november elején csipkebogyót gyűjtöttek a gyermekek, melyből teát készítettek.

Az **egészséges étel- és italfogyasztás** szokásainak alapozása érdekében hetente egy napon az óvodák zöldség-, gyümölcsnapot tartottak.

Egészség hét szervezése során új ízek felfedeztetése történt, (pl. méz, sárgarépa golyó, tök, magvas kenyér, stb.).

A feleslegessé vált zöldség-gyümölcs hulladékot a gyermekek közösen helyezték el az óvodai komposztálóban.

Az **energiatakarékosság** érdekében gyermekfelelősök figyelték a lámpák használatát, illetve télen a nyitott ajtók bezárását.

A tudatosítás érdekében megfigyelték a víz-, gáz- és villanyóra számlálóját, hogy milyen gyorsan forog, ha sok vizet folynak, vagy sok lámpa világít.

A **csöpögő csapok** elzárására felelős gyermekek kerülnek kijelölése

A mosdókban a gyermekek is ügyeltek kéz- és fogmosáskor, hogy csak a **szükséges vízmennyiséget használják**.

Fogmosás közben elzárták a vízcsapot. Ugyanígy tudatosan használták a folyékony szappant is.

A gyermekeket étkezéskor arra szoktatják, hogy csak annyi vizet kérjenek a poharaikba, amennyire szükségük van.

A feleslegessé vált mennyiséget külön edénybe gyűjtik, melyet a csoportszoba növényeinek öntözésére használják.

Az óvodák a csapadékvíz gyűjtésével biztosítják a növények locsolását.

A gyermekeket értelmezhető piktogramok emlékeztetik a **takarékos energiateljesítményre**.

A rajzoló papírok felett szomorkodó erdei állatok képe emlékezteti őket a papírhasználat korlátozására.

A vízcsap fölött csepegő csap képét látják áthúzva.

Az ünnepnapok sorát színvonalasan gyarapították azok a „Zöld Világnapok” (Víz, Föld, Állatok, stb.) melyek ünneplésével nagy hangsúly került a fenntarthatóság elemeire, a környezetvédelem fontosságára valamennyi óvodában.

A szervezett **mozgástevékenységek** kiegészültek célzott sétákkal sok esetben a **Zagyva** partra, ahol „kincseket” gyűjtöttek (pl. kavicsokat, terméseket, elhullott madártollakat, letörött ágakat, faleveleket, amelyeket ábrázoló tevékenységeken, játékokban felhasználtak), valamint a környezet tisztítását is elvégezték a gyermekek.

Rendszeres mikro-csoportos, **kerékpár túrákon** vettek részt a gyermekek a levegő tisztaságának megőrzésére érdekében.

Konkrét feladatmegvalósulások 2015. október és 2016. szeptember között

2015. október

Állatok Világnapja a porteleki Hétszínvirág Óvodában. A program keretében volt: lovaglás, vadászkutya bemutató, vadászfegyverekkel való ismerkedés, preparált állatok megfigyelése, házi kedvencek és kis állatok simogatása, állatok mozgását utánozó játék, állatokról szóló játékos feladatok megoldása

Őszi természeti kirándulások szervezésére került sor valamennyi óvoda, valamennyi csoportjában, melyek célja a szűkebb és tágabb környezet felfedeztetése, a környezet megővésére nevelés volt.

A Fűrész Óvoda őszi erdei táborát szervezett – ahol egy **távoli kultúrával** - az indiánok életével, szokásaival, művészetével ismerkedtek meg a gyermekek.

Valamennyi óvoda gyermekei részt vettek **az őszi betakarítási** munkákban, szüreteltek, répát-, krumplit-, és diót szedtek.

2015. november

Az óvodában **évszakhoz kapcsolódó munkákat végeztek**. Feladat volt az élősarok, faliújság folyamatos rendezése, díszítése, falevelek, **növényi hulladékok gyűjtése** gyermekméretű eszközökkel.

Az egészséges életmódra nevelő programok szervezése keretében egészséges sütemények készítésére került sor, valamint a vizuális tevékenységekhez kapcsolva zöldség bábok és töklámpások készültek.

2015. december

A **környezettudatos Karácsony** szervezésén belül a fenyőfa díszítése természetes anyagokkal - szalma, dió, alma, toboz - történt.

A Fürkész-, Hétszínvirág Óvodában **vadetetésen** vettek részt a gyermekek, a közeli vadetetőbe szénát helyeztek ki az őzeknek, répát és káposztát a nyusziknak.

„Egy gyermek – egy madáretető” projekten belül műanyagüvegekből, fából készültek madáretetők, amelyeket kihelyeztek az udvarokra, játszótérre, közeli fákra, megfelelő magasságban, hogy tudják a gyermekek után töltögetni és megfigyelni a madarak életét.

2016. január

A Központi Óvodából kettő csoport részt vett a „**Játékos Hortobágy**” három fordulós **vetélkedőn**. A gyermekek a célszerű számológép használatot is gyakorolták a környezeti nevelés vonatkozásában.

2016. február

A Kuckó Óvoda - állatkerti látogatás során - örökbefogadott egy medvét.

2016. március

A tavaszi munkálatok során a gyermekek megkezdték a konyhakertek előkészítését.

A folyamatosan végzett **kerti munka** eredménye, hogy idény zöldségekhez, gyümölcsökhöz juthattak a gyermekek saját munkájuk eredményeként, melyet közösen fogyasztottak el.

A **Víz Világnapjának** megünneplése során, a takarékos vízfelhasználás, vízi élővilág védelme, témákat kiemelve, a víz fontosságát, körforgását hangsúlyozva dogozták fel a csoportok.

Látogatást tettek a Jász Múzeumba, ahol a halászat, horgászat régi, népi eszközeivel ismerkedtek.

Több csoport látogatást tett az akvarisztikába, ahol akváriumai kellékeket, halakat vásároltak, majd berendezték az akváriumokat a csoportszobákban, melyeket folyamatosan gondoznak.

A Kuckó Óvoda Poroszlóra kirándult, az ÖKOCENTRUMBA, vizes élőhelyek, édesvízi, vízparti élőlények megismerése-, megfigyelése céljából

2016. 03. 07. - 08.16.

Az intézmény önkéntes környezetvédő tevékenysége a BÉKAMENTÉS.

Idén mind a nyolc óvoda részt vett az akcióban.

A gyermekek összesen **4.387 békát mentettek meg** a Duna-Ipoly Nemzeti Park Tápió - Hajta Tájvédelmi Körzetének területén – Farnos határában.

A Fürkész Óvoda gyermekei **faültetést végeztek** a Faiskola utcai Csillag és Cserhaj Közösségi Szolgáltató háznál.

2016. április

Föld Napja alkalmával takarítást szerveztek az óvodák, melynek keretében az udvarokat és az óvodák környékét tették rendbe a gyerekek, dolgozók és a szülőkkel közösen.

Egy gyermek – egy palánta akció keretében a gyerekek maguk ültették el virágaikat az udvarokon, majd folyamatosan gondozták azokat.

2016. május

A Madarak- és Fák Napjának ünnepe a Margit szigeten került megrendezésre. Az intézményi szintű rendezvényt nyolc állomáson kellett teljesíteni, ahol mozgásos játékok

keretében szereztek ismeretet madarokról, fákról. A program az Állatkert dolgozóinak együttműködésével valósult meg.

Több óvoda **megtekintette a gólyagyűrűzést** a hajtai és jászfelsőszentgyörgyi gólyafészkeknél. (A gyerekek emelőkosaras autóról bekukkantottak a gólyafészekbe, megfigyelték a kis gólyákat).

A gyermekek interneten is nyomon követték a gólyák életét. Naponta betekintettek a bekamerázott gólyafészekbe.

Az óvodák látogatásokat tettek a Sas központba, ahol ismerkedtek a védett madarakkal.

2016. június

Az intézményszerepet vállalt az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet „SH/4/5 Zöld Óvoda-, Ökoiskola programok kiszélesítése” projektje keretében Zöld Óvoda regionális roadshow az Észak-Alföld Régióban - elnevezésű projekt megvalósításában.

Környezetvédelmi Világnap - Zöldóvoda roadshow szervezésére került sor azon járszági óvodák bevonásával, akik még nem rendelkeztek Zöld Óvoda címmel. A programba bekapcsolódott a Gólya Óvoda, valamint Jászapáti-, Jászkisér- és Jásztelek óvodásai és óvodapedagógusai, összesen **165 fő**.

A gyermekek vetélkedői mellett az óvodapedagógusok előadásokat hallgathattak meg és kiállítást tekinthettek meg az intézményben folyó környezeti neveléssel kapcsolatosan. A projekt megvalósításhoz **110 000 Ft-ot nyert** az intézmény a pályázaton.

A Fürkész Óvoda „Erdei Óvoda tábor” szervezett Tápiógyörgyén, ahol felfedezték a Tápióság flóráját és faunáját.

2016. szeptember

Az óvodák részt vettek az Európai Autómentes napon. Ezen a napon mindenki gyalog vagy kerékpárral érkezhettek óvodába.

A 2016. évi Európai Mobilitási Hét és Autómentes Nap **kreatív pályázatán különdíjat** nyert egy óvoda.

„ÉLETJELEK” – konferencia a fenntarthatóságra nevelésről címmel előadáson vett részt egy óvodapedagógus.

A régi épületek (Fütkész-, Gézengúz-, Hétszínvirág-, Kuckó-, Sün Sámuel-, Szivárvány-, Zengő Óvoda) energiatakarékosabbá tétele (fűtőkorszerűsítés, nyílászárók cseréje, épületek hőszigetelése).

Jászberényi Apponyi Albert Általános Iskola és AMI

Iskolánk az Örökös Ökoiskolai cím birtokában minden évben igyekszik megfelelni ennek a megtiszteltetésnek. Saját lehetőségeink kihasználásával fejlesztjük pedagógiai eszköztárunkat.

Szoros kapcsolatot ápolunk a Sas Központtal, akik előadások megtartásával színesítik munkánkat. Rendszeresen szervezünk nyári táborokat a Központ területén, ahol sok hasznos ismeretet kapnak gyermekeink. Az idei évben Jászberény Városi Önkormányzat Humán Bizottsága támogatta kezdeményezésünket, amely nagyon jól szolgálta a tanulók öko-felkészítését.

Az „Iskolánkért, jövőnkért” Alapítványunk segítségével alakítottuk ki iskolánk földrajz, biológia előadó termét, amelyet új bútorzattal, digitális táblával, digitális oktatóanyaggal láttunk el. A kb. 1,5 milliós beruházás eredményeként tanulóink korszerű eszközök, tananyagok segítségével tanulhatják az említett tantárgyakat.

Ez a program nagyban kapcsolódik az iskola nemzetközi tananyagfejlesztő munkájához, amelynek címe: *„Madarak” – kutatás alapú integrált természettudományos oktatási programcsomag kifejlesztése.*

A pályázat keretein belül öt országgal közösen a mi irányításunkkal, terveinkkel, ötleteink alapján készül egy a természetismeret tantárgyhoz használható oktatóanyag, amely azt szolgálja, hogy a népszerűségét elvesztő természettudományos tantárgyak újból megfelelő helyre kerüljenek a tanulók körében. Ennek a pályázatnak a keretében valósulnak meg az idei ősszel olyan nemzetközi gyermektáborok, amelyek feladataikkal segítik a program megvalósulását.

Iskolánk továbbra is elkötelezett megvalósítója a szelektív hulladékgyűjtésnek, a tantermek és az udvarunk zöldítése programnak, az országos jeles napok lebonyolításának, a Vásárhelyi emlékűnnepség és vetélkedő megszervezésének, az erdei iskolai programok megvalósításának.

Ettől az évtől több természetismereti szakkör is működik, melyeknek fontos feladata az öko-kultúra elsajátítása.

Ismételten szeretnénk részt venni városi és országos öko vetélkedőkön, programokon.

A Szent István Körúti Általános Iskola, Szakiskola és Készségfejlesztő Iskola, Örökös Ökoiskola és Madárbarát iskola Környezetnevelési programját az iskola Pedagógiai Programja és Környezetnevelési éves munkaterve határozza meg.

Cél: Fenntarthatóságra nevelés, a környezettudatosság, szemlélet kialakításával, gyakorlásával a sajátos nevelési igények figyelembevételével.

Természeti és épített környezet tapasztalati megismerése, védelme.

Feladatok:

Hagyományos programok, projektek továbbvitele.

Új programok, projektek, pályázatok bekapcsolása, eredményei.

Együttműködések, hálózati kapcsolatok működtetése.

JELES NAPOKHOZ KAPCSOLÓDÓ PROJEKTEK

TAKARÍTÁSI VILÁGNAP – Országos Hulladékgyűjtési HÉT akciók (2),

- Iskolai Gyakorlókert projekt

FÖLD NAPJA – „AZ VAGY, AMIT MEGESZEL” ORSZÁGOS PÁLYÁZAT

VÍZ VILÁGNAPJA – OTTHON AZ ERDŐBEN projekt (4. alkalom)

VÁROSI LIGETES VÉDELME

MADARAK FÁK NAPJA – SAS Központi program

ÉLETJEL – NATURA 2000 projekt, Természet védelméért –
tábor Felsőtárkányban

KÖRNYEZETVÉDELMI VILÁGNAP – Fenntarthatósági Hét akció

Mozdulj a klímáért akció

Közlekedési Kígyó TESZT akció

Kis Fürkészek a Természet védelméért országos
verseny

ZÖLD DIÁKPARLAMENT találkozó

Megvalósítási helyszínek, módszerek:

- Zöld tanórák – életvitel, pályaorientáció, udvaros szakmai előkészítő, környezetismeret, természetismeret, rehabilitációs órák, napközis foglalkozások
- Terepgyakorlatok – iskolakert, Zagyvaparti Ligetes, Állat és Növénykert, Balkon Kertészet, Felsőtárkányi tábor

Tevékenységek:

- terepgyakorlatok, gyűjtőmunkák, vizsgálatok, (talaj, víz) előadások, prezentációk, versenyek, pályázatok, kiállítások

ÚJ PROGRAMOK, PROJEKTEK, PÁLYÁZATOK – EREDMÉNYEK

1. EURÓPAI HULLADÉKCSÖKKENTÉSI HÉT akció

Őszi és tavaszi akcióban vettünk részt negyedik alkalommal. Az őszi akció – **HOZZ KI TÖBBET KEVESEBBŐL** – során a **VIRÁGCSEREPEK KOMPOSZTÁLÁS** projekt megvalósítása új elem a 8 féle választható feladatok között.

A tavaszi akció – **TE IS SZEDD** – során a szelektív gyűjtés gyakorlatát alkalmazták a gyerekek versenyek formájában. Az akciók eredménye a Hermann Ottó múzeum meghívása a kiállításra tanulóink munkáiból az oklevél mellett.

2. OTTHON AZ ERDŐBEN projekt előző pályázatának értékelése során az IKEA fődíjaként fejlesztő játékokat, bútorokat kapott az iskolánk. Az új akcióban való részvétel, melynek középpontjában a Zagyvaparti Ligetes védelme a meghatározó, két díjat nyertünk: az első forduló díját és az IKEA fődíját, mely során OKTATÓKÖZPONTI KIRÁNDULÁSON vehettünk részt az iskola minden tanulóival. A sikeres pályázat megtalálható az MKNE – OTTHON AZ ERDŐBEN GYAKORLATOK honlapon.

3. AZ ISKOLAI GYAKORLÓKERT projekt lehetőséget adott az ORSZÁGOS HÁLÓZATHOZ való csatlakozásra. Iskolakertünkben mintegy 32 ágyáson dolgoztak a gyerekek, megtanulva a kerti termesztés, az egészséges táplálkozás fontosságát. 12. osztályos tanulóink Együttműködési Megállapodás alapján havonta, a gyakorlati napot töltötték a Balkon Kertészetben, megtapasztalva a virágkertészetben folyó munka szépségét, nehézségét; az önálló munkavállalás felé vezető úton. 3 sikeres pályázat született a kertes gyakorlatunk bemutatásával:

- 1.díjat nyertünk az ISKOLAKERTÜNK FENNTARTHATÓSÁGÁÉRT pályázaton
- 2.díjat nyertünk a nyári védelem a kertben pályázaton
- 2.díjat nyertünk a HÜVELYESEK ÉVE pályázaton. Valamint a vidéki iskolák közül elsőként kaptuk meg az ingyenes TALAJVIZSGÁLATI LEHETŐSÉGET.

A sikeres pályázatok megtalálhatók az ISKOLAKERTEKÉRT ALAPÍTVÁNY honlapján, és az internet hasonló témájú oldalain. A nyeremények – vetőmagok, kerti eszközök, örökzöld növények, cserjék gazdagítják iskolánk zöld felületét, biztosítják a termesztés folyamatosságát. Elismerést jelent a meghívás MŰHELYMUNKA előadás, bemutató foglalkozás megtartására a GYŐRI ORSZÁGOS KONFERENCIÁRA.

4. Az Országos Ötletpályázatra benyújtott EGÉSZSÉGES TÁPLÁLKOZÁS témakörben született tanulmány ORSZÁGOS 4. HELYEZÉST kapott, melynek bemutatására is sor került a díjátadó ünnepen iskolánk részéről, Budapesten.

5. A FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT programját, úgy terveztük meg a gyerekekkel együtt, hogy minden osztály tudjon találni, képességeinek megfelelő feladatot. Voltak, akik előadást tartottak a kicsiknek, mások hulladékot gyűjtöttek, hasznosították, komposztáltak, ültettek, takarították az utcát, a Ligetest. Az elvégzett feladatok, teljesítmények mappákba, faliújságokra kerültek. A résztvevők, az iskola dicsérő oklevelét kapták és jutalom sétát a város értékeinek megismerésére.

6. AZ ÉLETJEL NATURA 2000 projekt a természetvédelmi területek gyakorlati megismerését szolgálta. Az OFI (Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet) által meghirdetett akció iskolánkban már hagyományra épült. A Borsóhalmi legelő – parlagi sas védelem témakörben szép országos helyezést is nyert az elmúlt évben szakiskolás csapatunk (6. hely). Minderre építve vettünk részt a meghirdetett akcióban, melynek eredménye a megyei pályázat megnyerése, jutalomkönyvek oklevél átadásával a FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT ORSZÁGOS ZÁRÓJÁN.

7. KIS FÜRKÉSZ természetvédelmi projektünk a természetes élőhelyek, növények, állatok, gombák, népi hagyományok megismerését segítették. Országos levelező versenyre készültünk folyamatosan a tanév során. Mintegy 76 résztvevő iskola közül, bekerültünk az országos döntőbe, ahol 5. helyezést értek el a gyerekek. A jutalom két napos természetvédő játékos együttlét Somoskőújfalun. – Újságcikk a versenyről a városi sajtóban. –

8. MADÁRVÉDELMI projektünk keretében részt vettünk a SAS- központ terepgyakorlatán, madárgyűrzésen, tanösvény bejárásán. Folyamatosan gondoskodnak gyerekeink nemcsak az iskolakert madarairól, hanem az utca és a Zagyvaparti Ligetes madarairól is. Kapcsolódva a Natura 2000-es terület védett madarainak nyomon követéséről. – Kézzel írott, rajzolt „könyvek” íródtak tanulóink közreműködésével.

9. KLÍMA projektünk során két akcióban vett részt iskolánk. – MOZDULJ A KLÍMÁÉRT – KÖZLEKEDÉSI KÍGYÓ – TESZT keretében összegyűjtöttük és gyakoroltuk azokat a környezetvédő módokat, amelyek a levegővédelem érdekében születtek. Képi anyagunk felkerült az országos honlapra, mely az ENSZ párizsi KLÍMA találkozójára készült.

10. ZÖLD DIÁKPARLAMENTÜNK összefogja és irányítja a városi Zöld Diákszemélyek tevékenységét. 2015 novemberében iskolánkban rendeztük a városi Zöld Diákszemélyek találkozóját, évnyitó rendezvényét, a ZÖLD FELÜLETEK VÉDELMEÉRT. Utalva az ÖKO HÍRLEVÉLBEN közzétett felhívásunkra, az ÖKO ISKOLÁK felé országos szinten. Az iskolák képviselői bemutatták évi terveiket, kiemelve számukra fontos területeket. Javaslatok is születtek az iskolák és az ÖNKORMÁNYZAT részére. Vendégeink voltak az országos Magyar Környezetnevelési Egyesület vezetője, képviselői, a helyi média képviselői. A gyakorló kerti látogatás után a Ligetesben ültettük el közösen az EGYÜTTMŰKÖDÉSI FACSEMETÉNKET.

Záró rendezvényünk hagyományainkhoz híven a városi Állat és Növénykertben az éves munka értékelését jelentette. Nem maradhatott el a KÖZÖS JAVASLATTÉTEL, valamint a facsemete ültetés.

Részletek a javaslatokból:

- Válasszon minden iskola Zöld területet gondozásra: LEGYEN OTTHONOD AZ ERDŐ!
- Kapcsolódjunk az Országos Hulladékgyűjtéshez!
- Iskolakertek alakítása az egészséges táplálkozásért.
- Komposztálás a vegyszermentes kertekért, klímáért.

EGYÜTTMŰKÖDÉSEK:

A jászberényi Polgármesteri Hivatal Városüzemeltetési Iroda Képviselője jelen van az iskola környezetvédő rendezvényein; aktív közreműködő a Ligetes akcióiban, versenyeken, Zöld Diákparlament találkozóin. Az Iroda segíti a Takarítási akciók megvalósulását.

ÖKO hálózat – szakmai segítségadás

MKNE – (Magyar Környezetnevelési Egyesület) – szakmai segítségadás

MME – (Magyar Madártani Egyesület) – szakmai segítségadás

TKTE – (Természet, Környezetvédő Tanárok Egyesülete) – szakmai segítségadás

ISKOLAKERT HÁLÓZAT – szakmai segítségadás

Pusztamonostori Általános Iskola – Együttműködési megállapodás, szakmai segítségadás

Balkon Virágkertészet - Együttműködési megállapodás, gyakorlati lehetőség

Városi Zöld Diákparlament – ÖKO iskolák együttműködési lehetősége – szakmai segítségadás

ÖSSZEGZÉS:

A fent nevezett időszakban mintegy 10 féle projekt, akció, program segítette a tapasztalati tanulás, tudatos környezetvédelem gyakorlatát. Helyi, régiós, országos versenyeken,

programokon vett részt az iskola minden tanulója, közel 170 fő. Sok tevékenységben felnőtt résztvevők, szülők, támogatók is jelen voltak az iskolai együttműködést segítve. A megírt pályázatok száma 10, ebből nyertes pályázatok száma 7 + 1 MEGVALÓSÍTHATÓSÁGI TANULMÁNY.

Gyerekeink véleménye az eltelt időszak természet-környezet védelem gyakorlatáról.

„... a Zagyvaparti Ligetesben szeretünk gyűjtögetni, vizsgálódni, odúkat, etetőket kirakni, hintákat festeni, takarítani, facsemetét ültetni a kivágott fák helyére. Szeretnénk, ha a felnőttek is a lakótelepen vigyáznának az erdő tisztaságára, mert a természet mindenkié – A TERMÉSZET AZ ISKOLÁNK RÉSZE LETT.” (12. osztály tanulói)

Szent István Sport Általános Iskola és Gimnázium

A környezeti nevelés egy folyamat, melyek során tanulóinkkal megismertetjük környezetünket és megtanítjuk őket arra, hogy tudatosan gondolkozzanak annak fenntarthatóságáról. Célunk, hogy tanulóinkban kialakítsuk a környezettudatos magatartást, életvitelt, ezzel elősegítve az élő természet fennmaradását. Olyan tájékozott és tevékeny tanulókat szeretnénk nevelni, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, érzékenyen viszonyulnak a környezetükhöz, képességeiknek és lehetőségeiknek birtokában közvetlenül bekapcsolódnak a természet értékeinek megőrzésébe, védelmébe, alakításába. Kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy tanulóink életmódjában a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá.

Iskolánk Örökös Ökoiskolai címmel büszkélkedhet. A hatékony munka érdekében Ökocsoportot működtetünk, amelynek tagjait a munkaközösségek delegálták. Olyan elhivatott pedagógusok, akik mozgósítani tudják diákjaikat a programokba való bekapcsolódásra. Törekszünk arra, hogy a hagyományos programjainkon túl új projekteket is megvalósítsunk.

A környezeti nevelés több módon és színtéren valósul meg:

- Iskolánk arculata is tükrözi környezettudatos szemléletmódunkat. Az osztályok zöld sarkokat alakítottak ki, a „virágos osztály” cím elnyerése érdekében növényekkel díszítették tantermüket, melyeket egész évben gondoztak.
- A beosztás szerint föltöltötték a madáretetőket és folyamatosan pótolták azok tartalmát.
- A tisztasági verseny meghirdetése és az „energiakommandó” látogatásai arra ösztönözte diákjainkat, hogy közvetlen környezetükre igényesek legyenek és takarékoskodjanak az energiával. A hulladékokat szelektíven gyűjtöttük.

- Törekedtünk arra, hogy a udvarunk rendezett legyen, ezért az udvaron elhelyezett virágládákat az osztályok tavasszal beültették és ápolták. A megújult előkertünkben több, értékes növény és virágláda is helyet kapott.
- A Föld Napján a Diákönkormányzattal együtt hirdettük meg az osztályok közötti hulladékjáték-készítő versenyt. A verseny nagyon népszerű volt, hiszen a vártnál több játék érkezett. Ezeket a Gyermeknapon ki is próbálták a tanulók.
- Idén először került megrendezésre 2016. április 18-22. között az országosan meghirdetett Fenntarthatósági Témahét. Iskolánk tanulói is bekapcsolódtak a meghirdetett versenyekbe.
- Májusban a tavalyi nyertes pályázatunk fenntartási időszakában csatlakoztunk a „Happy víz” héthez, melynek célja az ivóvízfogyasztás népszerűsítése. A hét folyamán flashmob, 3D plakát és infografika készítő verseny, váltóversenyek és vízbár színesítették a programokat. A tanóra kezdett vízcsobogás hangja jelezte.
- A Madarak és Fák Napjára napközis csoportjaink színes, vidám papírmadárkákkel készültek, melyekkel az aulánkat díszítettük. A 3. évfolyamon két kollégánk vezetésével valósult meg a FÁK projekt, melyen a fák magasságát, korának meghatározását játékos formában ismerték meg diákjaink.
- Hagyományos rendezvényünk az iskolai Egészségnap. Ennek keretében a gyerekek szakemberek előadásait hallgathatták meg és ízletes, egészséges ételeket kóstolhattak.
- A Takarítási Világnap alkalmából megtisztítottuk iskolánk környékét és udvarát a hulladékoktól. Ezt a tevékenységet a tanév során többször végezzük.
- A zöld jeles napokhoz (Állatok Világnapja, Víz Világnapja, Föld Napja, Madarak és Fák Napja) kapcsolódóan
 - hirdettük meg három fordulós, levelezős versenyünket, melyre idén is számos csapat jelentkezett.
 - Aktualizáltuk a folyosói, a tantermi ökofalakat és iskolarádiós műsorral emlékeztünk meg a világnapok fontosságáról.
- Lehetőséget biztosítottunk felsős tanulónk számára, hogy egy adott környezetvédelmi témát körbejárva, kiselőadást tartsanak társaik számára, melyek közül a legérdekesebbeket könyvvel jutalmaztuk.
- Felső diákjaink részt vettek a Zöld Diákparlament mindkét ülésén, ahol fényképekkel illusztrálva mutatták be ökoiskolai tevékenységünket.
- Csatlakoztunk a város által szervezett „Te szedd!” hulladékgyűjtési programhoz, ahol osztályaink több zsák szemetet gyűjtöttek össze a kijelölt területről.
- Minden évben megvásároljuk az éves bérletet a Jászberényi Állat- és Növénykertbe. Ennek köszönhetően osztályaink tömbösített órákon és tanórán kívül is gyakran ellátogattak az Állatkertbe, továbbá az Állatok Világnapját is itt ünnepelték 3-4. osztályos tanulók.
- A pedagógiai programunk lehetővé teszi a 3-4. és 6-7. évfolyamos diákok részére az erdei iskolai programot. Több osztályunk és élt ezzel a lehetőséggel.
- A nyári szünidőben Ökotábort szerveztünk Gyomaendrődre, ahol tanulóink megismerkedhettek a Körösök élővilágával.
- A 2016/2017. tanévet már megújult belső környezettel kezdhettük. Az aulánkban található ökofal is átalakult, mely egyik kollégánk tervei alapján készült.

- Idén először csatlakoztunk a Világ Legnagyobb Tanórája globális projekthez.
- Az érdeklődőknek – szervezett tanulmányút keretén belül – lehetőségünk volt ellátogatni a Hortobágyra, ahol megfigyelhették a darvak vonulását.
- Az elmúlt tanévben ismét hirdettünk papírgyűjtést, amiben a tanulók és szüleik is aktívan részt vettek.
- Az Ökoiskolák Országos Találkozóján iskolánkat két pedagógus képviselte.

Lehel Vezér Gimnázium

A Lehel Vezér Gimnázium mindig is komoly hangsúlyt fektetett a környezetvédelemre, meglévő épített és természetes környezetünk ápolására, a következő generációnak történő átadására. Érvényesnek tartjuk azt az indián közmondást, amely legszebben fejezi ki ezt a fajta törekvést: "A földet nem apáinktól örököltük, hanem unokáinktól kaptuk kölcsön".

- Ennek megfelelően már a bejövő nyolc évfolyamos osztályokban Természetismeret tantárgyat oktatunk Pedagógiai Programunknak megfelelően. A gyerekek terepmunkában vesznek részt, ahol megismerik szűkebb pátriájuk flóráját és faunáját. Ezt erősítik a tanulmányi kirándulások is. Bár a következő beszámolóba tartozik, de megemlítem, hogy a Jászberény Város Városüzemeltetési Bizottságának támogatásával két osztályunk is eljut egy ilyen tanulmányi út keretében a Zagyva forrásához.
- Iskolánk évek óta bekapcsolódik a „TeSzedd” országos hulladékgyűjtő akcióba. Minden bejövő kilencedikes osztályunk részese ennek a rendezvénynek és ezzel a személyes példamutatással, tevékenységgel járul hozzá a természetvédelemhez.
- Iskolánk tanulói részt vesznek az Európai Mobilitási Hét és az Autómentes Nap akcióiban minden évben.
- Minden ősszel saját kezdeményezésre Egészséghetet rendeznek a kollégák, amelynek része a természetvédelemmel kapcsolatos projektmunkák elkészítése, bemutatása a Samsung Smart School terem lehetőségeit kihasználva.
- Érintőlegesen idetartozik a gimnázium diákönkormányzata által szervezett kerékpáros rendezvény, amely a „Látványos gördület” címet viselte.
- Papírgyűjtési akcióra került sor az elmúlt évben, s az idei évre is folynak az előkészületek.
- Szintén a következő évi beszámolóhoz tartozik, de az előkészületek még ebbe a ciklusba nyúlnak vissza: németországi testvériskolánk csoportja érkezik. A program része lesz egy, a témához kapcsolódó projektmunka is..
- A legnagyobb önálló kezdeményezésünk a Természetvédelmi diákszimpozium. Az alábbiakban foglalom össze:

A Lehel Vezér Gimnáziumban 18. alkalommal rendeztük meg a Természet Diákszimpoziumot. Ez egy kétnapos konferencia. Az első napon a diákok tartottak prezentációkat 5-8 percben. A témákat általában a környezet-, természetvédelem, biológia, kémia, fizika és földrajz tárgyköréből választották. Az előadásokban - részben - saját kutatásaikat fejtették ki a tanulók. Egy négytagú zsűri értékelte az előadók munkáját: Kis Viktor biológus, Kovács Norbert, a Tápiómenti Területfejlesztési Társulás munkatársa, Vidra Tamás, a Duna-Ipoly Nemzeti Park munkatársa, és Juhász Tibor a jászberényi Sasközpont vezetője. A közönség ezek után kérdéseket tett fel a témával kapcsolatban. A második nap terepmunkával telt.

A zsűritagok a díjazással nem rangsort állítanak, hanem kiemelik a legjobb előadót, legérdekesebb témát, legjobb terepi munkát. Minden résztvevő diák részesült tárgyjutalomban, hiszen az emléklapon és matricán kívül, egy-egy bögrét is hazavihettek. A tanulók a régió különböző iskoláiból jöttek. Volt olyan eset, hogy határon túlról, Nagykárolyból érkeztek érdeklődő fiatalok.